

Arbeidsmarktbarometer po, vo en mbo 2009-2010

Vacatures derde kwartaal 2009

ResearchNed BV/ ECORYS Nederland BV in opdracht van Ministerie
van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Danny Brukx
Lette Hogeling
Joyce Jacobs
Bas Kurver
Sil Vrielink

Eva van der Boom
Susan van de Vlasakker

ResearchNed BV
April'10

Ecorys Nederland BV

Inhoud

Managementsamenvatting	5
1 Inleiding	9
1.1 Inzichten onderwijsarbeidsmarkt	9
1.2 Onderzoeksvragen	9
1.3 Onderzoeksopzet	10
1.4 Leeswijzer	10
2 Primair onderwijs	11
2.1 Inleiding	11
2.2 Vacatures directiepersoneel	11
2.2.1 Kernindicatoren	11
2.2.2 Spanningsindicatoren	12
2.3 Vacatures leraren primair onderwijs	14
2.3.1 Kernindicatoren	14
2.3.2 Spanningsindicatoren	17
2.4 Vacatures ondersteunend personeel	19
3 Voortgezet onderwijs	23
3.1 Inleiding	23
3.2 Vacatures directiepersoneel	23
3.2.1 Kernindicatoren	23
3.2.2 Spanningsindicatoren	24
3.3 Vacatures leraren voortgezet onderwijs	25
3.3.1 Kernindicatoren	25
3.3.2 Spanningsindicatoren	27
3.4 Vacatures ondersteunend personeel	30
3.4.1 Kernindicatoren	30
4 Middelbaar beroepsonderwijs	33
4.1 Inleiding	33
4.2 Vacatures directiepersoneel	33
4.2.1 Kernindicatoren	33
4.2.2 Spanningsindicatoren	35
4.3 Vacatures docenten	35
4.3.1 Kernindicatoren	35
4.3.2 Spanningsindicatoren	37
4.4 Vacatures ondersteunend personeel	38
4.4.1 Kernindicatoren	38
4.4.2 Spanningsindicatoren	39
Bijlage 1 Tabellen primair onderwijs	41
Bijlage 2 Tabellen voortgezet onderwijs	45
Bijlage 3 Tabellen mbo en volwasseneneducatie	49

Managementsamenvatting

Inleiding

Om de ontwikkelingen op de onderwijsarbeidsmarkt te volgen en inzicht te krijgen in de effecten van het arbeidsmarktbeleid laat het ministerie van OCW jaarlijks een groot aantal onderzoeken uitvoeren. Eén van die onderzoeken is de *Arbeidsmarktbarometer*. Dit betreft een monitoronderzoek gericht op de vraag naar personeel in het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs¹.

Om een goed beeld te krijgen van de ontwikkelingen op de onderwijsarbeidsmarkt wordt elk kwartaal informatie verzameld over vacatures voor leraren, directieleden en ondersteunend personeel. Op basis van deze enquêtegegevens zijn populatieschattingen gemaakt. In dit rapport presenteren we de uitkomsten van de enquête over het *derde kwartaal van 2009*. De resultaten van de Arbeidsmarktbarometer worden ook digitaal ontsloten via de website www.onderwijsarbeidsmarktbarometer.nl.

Primair Onderwijs

Vacatures voor directiepersoneel

In het derde kwartaal van 2009 zijn er in het primair onderwijs circa 270 directievacatures ontstaan en circa 310 directievacatures vervuld. Het ging hierbij om respectievelijk 230 en 280 voltijdbanen. Het aantal *ontstane vacatures* ligt hiermee significant lager dan in het 3^e kwartaal van 2008 (340 fte). Het aantal *vervulde vacatures* is niet wezenlijk veranderd. Als gevolg van deze dynamiek zien we een duidelijke afname van het aantal *openstaande vacatures*² (van 280 fte in 2008 naar 190 fte in 2009). De openstaande vacature-intensiteit³ nam in dezelfde periode af van 2,6 naar 1,8 procent. Van de openstaande vacatures stond circa één derde al langer dan drie maanden open en werd bijna twee derde (64%) als moeilijk vervulbaar beschouwd. Ondanks de daling van de vacature-intensiteit kunnen we dan ook concluderen dat de spanning op de arbeidsmarkt voor schoolleiders onverminderd groot is.

Vacatures voor leraren

De spanning op de arbeidsmarkt voor leraren is de afgelopen jaren langzaam gestegen. Het aantal openstaande vacatures nam toe en het gemiddeld aantal kandidaten dat zich meldde voor de vervulling daarvan af. In het derde kwartaal van 2009 zien we echter een kentering. Aan het eind van dit kwartaal stonden er 560 vacatures voor leraren open in het primair onderwijs. Het ging hierbij om circa 420 fte. Dit komt neer op 0,4 procent van de werkgelegenheid. De vacature-intensiteit ligt daarmee duidelijk lager dan in het 3^e kwartaal van 2008 (0,6%). Tegelijk met deze omslag zien we een sterke afname van het aandeel moeilijk vervulbare vacatures en een toename van het gemiddeld aantal kandidaten dat zich meldde voor de vervulling van vacatures. Al met al kunnen we dan ook concluderen dat de arbeidsmarkt voor leraren in het 3^e kwartaal van 2009 wat ruimer is dan in hetzelfde kwartaal van 2008.

Kijken we naar de dynamiek op de onderwijsarbeidsmarkt dan valt vooral op dat er in het 3^e kwartaal van 2009 meer vacatures zijn vervuld dan er zijn ontstaan. In totaal zijn er in het 3^e kwartaal zo'n 3.660 vacatures voor leraren vervuld (2.730 fte) en ruim 2.620 vacatures ontstaan (1.955 fte). De belangrijkste ver-

¹ Inclusief volwasseneneducatie.

² Het aantal openstaande vacatures geeft niet noodzakelijkerwijs het verschil weer tussen het aantal ontstane en vervulde vacatures in het kwartaal. Immers, vacatures die aan het eind van het derde kwartaal nog openstaan kunnen al eerder ontstaan zijn. Vacatures die in het derde kwartaal vervuld zijn, hoeven niet per se in hetzelfde kwartaal ontstaan zijn.

³ De vacature-intensiteit geeft aan hoe het aantal vacatures zich verhoudt tot de totale werkgelegenheid.

klaring voor dit verschil is dat veel scholen al voor de zomervakantie (2^e kwartaal 2009) leraren zijn gaan werven en deze vacatures in het 3^e kwartaal pas zijn vervuld. De piek in het aantal ontstane vacatures is daardoor verschoven van het derde naar het tweede kwartaal.

Vacatures voor ondersteunend personeel

In het 3^e kwartaal van 2009 zijn minder vacatures voor ondersteunend personeel ontstaan dan in het 3^e kwartaal van 2008 (respectievelijk 260 en 320 fte). De verhouding OOP/OBP is echter sterk gewijzigd. Vorig jaar ontstonden in het 3^e kwartaal veel vacatures voor OBP (79%) door de inwerkingtreding van de 'Loonkostensubsidie ondersteunend personeel basisonderwijs'. Dit jaar is het aandeel OOP-vacatures opnieuw het grootst (62%), net als in 2007. Op grond hiervan kunnen we concluderen dat de loonkostensubsidie voor ondersteunend personeel vorig jaar voor een eenmalige toename van het aantal OBP-vacatures heeft gezorgd, maar geen blijvend effect heeft op de vacaturemarkt.

Het aantal openstaande vacatures voor ondersteunend personeel ligt in het 3^e kwartaal van 2009 een stuk lager dan in de voorgaande jaren. Hetzelfde geldt voor de vacature-intensiteit. Deze is gedaald van 0,8 procent in 2008 naar 0,3 procent in 2009. Op grond hiervan kunnen we concluderen dat de spanning op de arbeidsmarkt voor ondersteuners sterk is afgenomen en bovendien veel lager is dan die voor leraren en schoolleiders.

Voortgezet Onderwijs

Vacatures voor directiepersoneel

In het derde kwartaal van 2009 zijn er in het voortgezet onderwijs bijna 80 directievacatures ontstaan en circa 100 directievacatures vervuld. Het aantal ontstane en vervulde vacatures ligt daarmee veel hoger dan in het 3^e kwartaal van 2008. Hetzelfde geldt voor het aantal openstaande vacatures. Aan het eind van het derde kwartaal stonden ongeveer 55 directievacatures open (1,4%). Hiervan stond een kwart langer dan drie maanden open en werd ongeveer de helft als moeilijk vervulbaar beschouwd. In vergelijking tot het primair onderwijs zijn de vacatureproblemen voor directiepersoneel in het voortgezet onderwijs hiermee relatief minder groot.

Kijken we naar de ontwikkeling van het aantal openstaande vacatures dan zien we overigens een duidelijk stijgende lijn. In de afgelopen vijf jaar nam de vacature-intensiteit toe met één procentpunt (van 0,4% in 2005 naar 1,4% in 2009). Op grond hiervan kunnen we concluderen dat de spanning op de arbeidsmarkt voor schoolleiders langzaam stijgt en dat de vacature-intensiteit in het derde kwartaal van 2008 relatief laag is in vergelijking tot 2007 en 2009.

Vacatures voor onderwijzend personeel

In het derde kwartaal van 2009 zijn er 2.144 vacatures ontstaan met een totale omvang van 1.343 fte. Net zoals vorig jaar zijn er meer vacatures vervuld dan ontstaan en is het aantal openstaande vacatures aan het eind van het derde kwartaal beperkt. Aan het eind van het derde kwartaal van 2009 stonden er nog 412 (235 fte) lerarenvacatures open.

Het aantal vacatures ten opzichte van de totale werkgelegenheid is in 2009 vrijwel gelijk, vergeleken met de intensiteiten in het derde kwartaal van 2008. De vacature-intensiteit van vervulde vacatures is licht gestegen en de intensiteiten van ontstane en nog openstaande vacatures zijn in 2009 licht gedaald. De grootste verandering van de gegevens uit 2009 ten opzichte van de resultaten uit 2008 is daarmee het verschil tussen het aantal ontstane en het aantal vervulde vacatures. In 2008 zijn er 652 vacatures meer vervuld dan dat er in hetzelfde kwartaal zijn ontstaan; in 2009 bedraagt dit verschil 699 vacatures. De vacatures staan gemiddeld ook minder lang open dan vorig jaar, veelal tussen de 1 á 2 maanden in plaats

van langer dan 2 maanden. Toch wordt 75 procent (74% in 2008) van de nog openstaande vacatures aan het einde van het kwartaal als moeilijk vervulbaar beschouwd.

De meeste vacatures betreffen reguliere vacatures. De afgelopen jaren is het aandeel vervangingsvacatures wel toegenomen. Daar waar in 2006 en 2007 een kleine 20 procent vervangingsvacatures betrof, is dat dit jaar bij bijna 30 procent van de vacatures het geval.

Vacatures voor ondersteunend personeel

Ook het aantal ontstane en vervulde vacatures voor het ondersteunend personeel is afgenomen ten opzichte van het voorgaande jaar. In totaal zijn er in 2009 in het derde kwartaal 375 (219 fte) vacatures ontstaan en 453 (293 fte) vacatures vervuld. Ten opzichte van het derde kwartaal van 2008 kende het aantal vervulde vacatures de grootste afname, in 2009 zijn er 113 vacatures minder vervuld dan het jaar ervoor. Deze afname resulteert in een stijging van het aantal nog openstaande vacatures aan het eind van het kwartaal. Aan het eind van het derde kwartaal is het aantal nog openstaande vacatures 96, in 2008 was dat nog 62 vacatures.

De veranderingen in vacatureomvang vertalen zich in de vacature-intensiteiten. De uitkomsten voor het derde kwartaal van 2009 liggen in lijn met de dalende trend die zichtbaar is sinds het derde kwartaal van 2005.

Mbo

Vacatures voor directiepersoneel

In het derde kwartaal van 2009 zijn in het middelbaar beroepsonderwijs en de volwasseneneducatie bijna 60 directievacatures ontstaan en 26 vacatures vervuld. Het aantal ontstane en vervulde vacatures ligt daarmee veel hoger dan in het derde kwartaal van 2008. Dit geldt nog sterker voor het aantal openstaande vacatures. Aan het eind van het derde kwartaal staan nog 35 directievacatures open, terwijl dit er in het derde kwartaal van 2008 5 vijf waren. Drie kwart van de nog openstaande functies zijn wel minder lang vacant dan vorig jaar; 1 tot 2 maanden in plaats van 2 tot 3 maanden.

De vacatureontwikkeling door de jaren heen is nogal wisselend. Tussen 2004 en 2007 is een stijging te zien van het aantal directievacatures. In 2008 is een afname zichtbaar, vooral bij het aantal ontstane vacatures, terwijl in 2009 de vacaturestijging uit de jaren daarvoor door lijkt te zetten.

Vacatures voor onderwijzend personeel

In tegenstelling tot de vacatures voor directiepersoneel is het aantal vacatures onder onderwijzend personeel afgenomen. In het derde kwartaal van 2009 zijn er 655 vacatures (456 fte) ontstaan en zijn er 612 vacatures vervuld. Aan het eind van het kwartaal staan er nog 193 vacatures open. De intensiteit van de ontstane en openstaande vacatures is daarmee ten opzichte van vorig jaar afgenomen met 0,6 procent. Ook staat het grootste gedeelte van de onvervulde vacatures minder lang open dan een jaar eerder het geval was. In 2009 is ruim 70 procent van de openstaande vacatures maximaal twee maanden eerder ontstaan, terwijl in 2008 het overgrote deel twee tot drie maanden openstonden. Desondanks wordt net als vorig jaar 70 procent van de nog openstaande vacatures als moeilijk vervulbaar beschouwd.

De meeste onvervulde vacatures treffen we aan in de sectoren volwasseneneducatie en techniek. Vorig jaar waren er relatief veel openstaande vacatures in het vakgebied techniek en welzijn. De meest genoemde noodmaatregel is, vergelijkbaar met voorgaande jaren, de extra inzet van een andere leraar.

Vacatures voor ondersteunend personeel

Wanneer gekeken wordt naar de vacatures voor ondersteunend personeel blijkt eenzelfde beeld naar voren te komen als voor het onderwijzend personeel. Sinds 2007 is er een afname van het aantal vacatures geconstateerd. Enig verschil met het onderwijzend personeel is dat bij het ondersteunend personeel dit jaar het aantal vervulde vacatures hoger ligt dan het aantal ontstane vacatures. In het derde kwartaal van 2009 zijn er 248 fulltime functies ontstaan en zijn er 260 fulltime functies vervuld.

Van de 99 nog openstaande vacatures aan het eind van het derde kwartaal van 2009 is 70 procent ontstaan gedurende dit kwartaal; maximaal stonden ze 1 tot 2 maanden open op het moment van onderzoeken. Geen van de vacatures voor organisatie- en beheerspersoneel wordt moeilijk vervulbaar geacht, van de nog openstaande vacatures voor onderwijsondersteunend personeel beschouwt men 10 procent als moeilijk vervulbaar.

1. Inleiding

1.1 Inzichten onderwijsarbeidsmarkt

Het ministerie van OCW laat jaarlijks een groot aantal onderzoeken uitvoeren om de ontwikkelingen op de onderwijsarbeidsmarkt te volgen en inzicht te krijgen in de effecten van het arbeidsmarktbeleid. Eén van die onderzoeken is de Arbeidsmarktbarometer primair onderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs⁴. Dit betreft een monitoronderzoek dat zich richt op de vraag naar directieleden, leraren en ondersteunend personeel. De arbeidsmarktbarometer is ontwikkeld om knelpunten op de onderwijsarbeidsmarkt te kunnen identificeren.

Om een zo compleet mogelijk overzicht te krijgen van de vraag naar onderwijspersoneel wordt elk kwartaal informatie verzameld over vacatures voor directieleden, leraren en ondersteunend personeel. In dit rapport presenteren we de resultaten van de Arbeidsmarktbarometer voor het derde kwartaal van 2009.

1.2 Onderzoeksvragen

Voor de Arbeidsmarktbarometer zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

- (1) Hoe groot is de ontstane vacaturevoorraad (regulier en vervanging) in de sectoren po, vo en mbo, onderverdeeld naar functie (directie, leraren, oop, obp)?
- (2) Hoe groot is de vervulde vacaturevoorraad (regulier en vervanging) in de sectoren po, vo en mbo, onderverdeeld naar functie?
- (3) Hoe groot is de openstaande vacaturevoorraad (regulier en vervanging) in de sectoren po, vo en mbo gemiddeld, onderverdeeld naar functie?
- (4) Worden de openstaande vacatures aan het einde van een kwartaal gezien als moeilijk vervulbaar en hoe lang staan deze vacatures gemiddeld open?
- (5) Doen zich regionale of sectorale verschillen voor als het gaat om ontstane, vervulde en openstaande vacatures en ervaren problemen?
- (6) Zijn er verschillen tussen scholen (po en vo) gevestigd in de grote steden en de minder verstedelijkte gebieden en tussen scholen met veel of weinig achterstandsl leerlingen?
- (7) Doen zich verschillen voor naar functie als het gaat om ontstane, vervulde en openstaande vacatures en ervaren problemen?
- (8) Welke ontwikkelingen doen zich voor in de totale vacaturevoorraad en in de vervulde en openstaande vacaturevoorraad?

In aanvulling op deze onderzoeksvragen is een aantal verdiepingsvragen gesteld. Deze hebben onder meer betrekking op:

- de kenmerken van vacatures (functie, vakgebied, et cetera);
- het aanbod van (directie) kandidaten.

⁴ Inclusief volwasseneneducatie.

1.3 Onderzoeksopzet

Het doel van de Arbeidsmarktbarometer is om inzicht te krijgen in de ontwikkeling van het aantal vacatures voor directieleden, leraren en ondersteunend personeel. Voor het verzamelen van de vacaturegegevens vinden vier kwartaalmetingen plaats (in elke sector). Deze metingen zijn er primair op gericht om betrouwbare kwartaalcijfers op te leveren over:

- het aantal ontstane vacatures;
- het aantal vervulde vacatures;
- het aantal vervallen vacatures;
- het aantal openstaande vacatures (einde kwartaal);
- de duur dat vacatures openstaan;
- het aandeel moeilijk vervulbare vacatures.

In verband met de continuïteit en de vergelijkbaarheid is gekozen voor een onderzoeksopzet die sterk lijkt op die van de afgelopen jaren. Gegevens over vacatures voor leraren en ondersteunend personeel zijn, net als afgelopen jaar, bij *scholen* (po/vo) en *units* (mbo) verzameld. Gegevens over vacatures voor directiepersoneel zijn verzameld bij *besturen* (po/vo) en *stafbureaus* (mbo). In het primair onderwijs is hierbij gebruik gemaakt van een combinatie van een schriftelijke en een internetenquête⁵. In het voortgezet onderwijs en de mbo-sector is, net als afgelopen jaar, daarnaast ook telefonisch geënkquêteerd.

1.4 Leeswijzer

In dit rapport zijn de bevindingen voor het primair onderwijs (hoofdstuk 2), het voortgezet onderwijs (hoofdstuk 1) en het mbo (hoofdstuk 4) opgenomen. In de bijlagen zijn aanvullende tabellen opgenomen.

⁵ Voor het verzamelen van vacaturegegevens (leraren/oo) zijn scholen per e-mail benaderd om een internetenquête in te vullen. Schoolleiders die de enquête liever schriftelijk wilden invullen, konden een exemplaar downloaden en per post retourneren. Informatie over directievacatures is bij schoolbesturen (po/vo) verzameld. Hierbij is een *mixed mode* aanpak gehanteerd. Aan besturen is een schriftelijke enquête gestuurd, maar de enquête kon ook via internet worden ingevuld. Het rappel is hoofdzakelijk per e-mail verstuurd, met daarin een directe link naar de internetenquête.

2. Primair onderwijs

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op vacatures in het primair onderwijs. Achtereenvolgens worden vacatures voor directiepersoneel, leraren en ondersteunend personeel belicht.

2.2 Vacatures directiepersoneel

2.2.1 Kernindicatoren

Om gegevens te verzamelen over vacatures voor directiepersoneel zijn in totaal 305 schoolbesturen in het primair onderwijs benaderd om een vragenlijst in te vullen. Hiervan hebben 156 besturen gerepsondeerd (51%). Deze besturen vormen een goede afspiegeling van de totale populatie, voor wat betreft de verdeling naar denominatie, bestuursgrootte, landsdeel en mate van stedelijkheid⁶.

Op basis van de enquêtegegevens zijn *populatieschattingen* gemaakt voor verschillende indicatoren in het derde kwartaal. Het gaat hierbij om het aantal ontstane vacatures, vervulde vacatures, vervallen vacatures en vacatures die nog openstaan aan het eind van het kwartaal⁷ (alle indicatoren in aantallen en fte⁸; Tabel 2.1). In totaal zijn in het derde kwartaal 272 vacatures voor directiepersoneel ontstaan, met een totale omvang van 229 fte. In vergelijking tot dezelfde periode in 2008⁹, zijn er minder vacatures ontstaan, maar meer vervuld.

Tabel 2.1 *Populatieschatting van vacatures voor directie po (3e kwartaal 2009)*

	Aantal	Fte	Percentage werkgelegenheid
Ontstane vacatures	272	229	2,2
Vervulde vacatures	308	278	2,6
Vervallen vacatures	16	13	0,1
Openstaande vacatures	216	187	1,8

De gevonden gegevens kunnen worden afgezet tegen de totale werkgelegenheid voor directiepersoneel in het primair onderwijs, waarmee de vacature-intensiteiten zijn berekend. Deze *intensiteiten* geven aan hoe de vacatures zich verhouden tot de totale werkgelegenheid voor directiepersoneel primair onderwijs. Zo houdt een ontstane vacature-intensiteit van 2 procent in dat voor 2 op de 100 banen invulling is gezocht. Een openstaande vacature-intensiteit van 2 procent houdt in dat men voor 2 op de 100 banen nog invulling zoekt aan het einde van het kwartaal. De stijging in intensiteiten voor ontstane vacatures in het derde kwartaal, die vanaf 2006 is ingezet, lijkt niet door te zetten. De intensiteit voor ontstane vacatures daalt voor het derde kwartaal 2009 tot 2,2 procent (Figuur 2.1). Vergeleken met het tweede kwartaal in 2009 is er een lichte daling in ontstane vacature-intensiteit (2,9% in Q2 2009); dit patroon is ook te zien in voor-

⁶ Besturen die zowel scholen voor primair onderwijs als voor voortgezet onderwijs onder hun hoede hebben, zijn benaderd voor het voortgezet onderwijs.

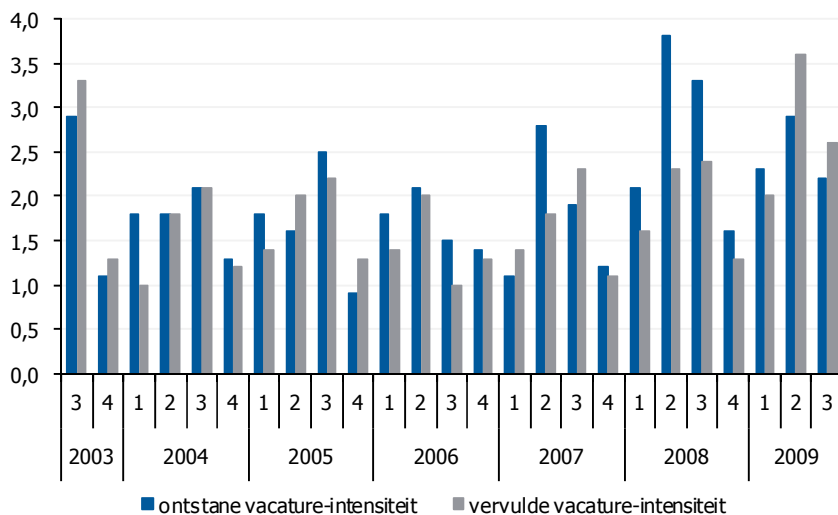
⁷ Het aantal openstaande vacatures geeft niet noodzakelijkerwijs het verschil weer tussen het aantal ontstane en vervulde vacatures in het kwartaal. Immers, vacatures die aan het eind van het derde kwartaal nog openstaan kunnen al eerder ontstaan zijn. Vacatures die in het derde kwartaal vervuld zijn, hoeven niet per se in hetzelfde kwartaal ontstaan zijn.

⁸ In het primair onderwijs wordt aanstellingsomvang over het algemeen uitgedrukt in wtf. Deze formulering is ook aangehouden in de vragenlijst. In deze rapportage wordt voor alle sectoren hetzelfde begrip gebruikt: fte.

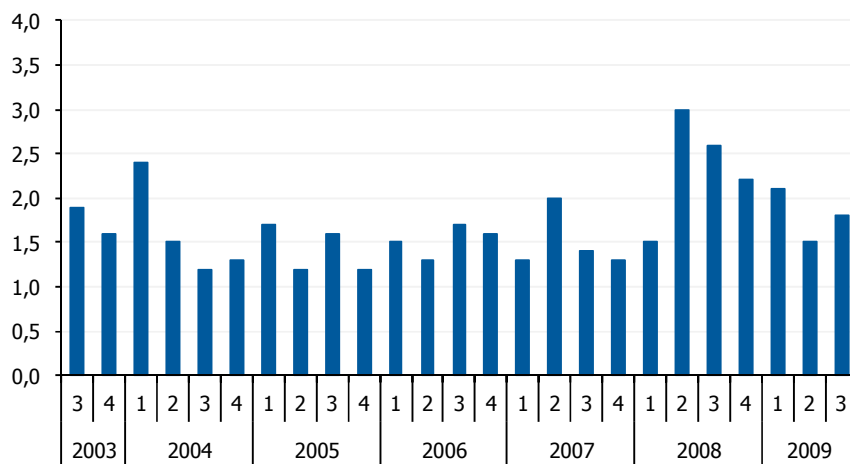
⁹ In het derde kwartaal van 2008 zijn 367 vacatures ontstaan en 304 vervuld. Zie Arbeidsmarktbarometer po, vo en mbo 2008/2009 Jaarrapportage.

gaande jaren. Dit jaar is een stijging te zien van de vervulde vacature-intensiteit, ten opzichte van het derde kwartaal 2007 en 2008. De relatief hoge vacature-intensiteit van openstaande vacatures van 2008 (2,6%; 1,2 procentpunt hoger dan het derde kwartaal 2007; Figuur 2.2) zien we ook in het derde kwartaal van dit jaar terug.

Figuur 2.1 Ontstane en vervulde vacature-intensiteiten directie po naar kwartaal (% , 2003 – 2009)

Figuur 2.2 Openstaande vacature-intensiteiten directie po naar kwartaal (% , 2003 – 2009)

2.2.2 Spanningsindicatoren

De spanning op de arbeidsmarkt voor schoolleiders is groter dan die op de arbeidsmarkt voor leraren, zo blijkt uit het verschil in vacature-intensiteit. In het vervolg van deze paragraaf gaan we daarom nader in op de knelpunten bij de vervulling van directievacatures. We kijken daarbij naar drie indicatoren, namelijk: het aanbod van kandidaten, de gemiddelde vacatureduur en het aandeel moeilijk vervulbare vacatures.

Voor de vacatures die in het derde kwartaal zijn vervuld, hebben zich gemiddeld zes kandidaten gemeld (zie Tabel 2.2). Het gemiddeld aantal kandidaten ligt daarmee een fractie lager dan in het derde kwartaal

van 2008. In vergelijking tot afgelopen schooljaar (2008/2009) is het verschil iets groter. Vooral voor directeuren is het aanbod gedaald.

Tabel 2.2 Gemiddeld aantal kandidaten naar functiecategorie¹⁰

	2007-2008	2008-2009	Q3 2008	Q3 2009
Directeur	9,0	7,2	6,6	5,9
Adjunct-directeur	8,1	2,9	2,5	3,3
Bovenschools directeur	2,0	5,7	-	8,0
Totaal	8,2	6,6	6,1	5,7

Van de vacatures die aan het einde van het derde kwartaal nog openstaan, wordt bijna twee derde als moeilijk vervulbaar beschouwd. Het aandeel moeilijk vervulbare vacatures ligt daarmee ongeveer op hetzelfde niveau als in 2008, toen 62 procent van de vacatures moeilijk vervulbaar was.

Tabel 2.3 Moeilijk vervulbare vacatures (%; 3e kwartaal 2008 - 2009)

	2008	2009
Moeilijk vervulbare vacatures	62	64
Niet moeilijk vervulbare vacatures	38	36

In de vragenlijst is aandacht besteed aan de duur van de vacatures: hoelang staan vacatures, die op 30 september (einde derde kwartaal) nog openstonden, al open? Opvallend is vooral dat circa één derde (30%) van de openstaande vacatures langer dan 3 maanden openstaat (Tabel 2.4). Deze vacatures hadden dus al in het tweede kwartaal van 2009 vervuld moeten zijn. Het aandeel langdurig openstaande vacatures ligt hiermee ongeveer op hetzelfde niveau als vorig jaar (3e kwartaal 2008).

Tabel 2.4 Duur openstaande vacatures (%; 3e kwartaal 2008 - 2009)

	2008	2009
Gemiddeld 1 tot 2 weken open	6	15
Gemiddeld 3 tot 4 weken open	12	19
Gemiddeld tussen 1 en 2 maanden open	35	22
Gemiddeld tussen 2 en 3 maanden open	15	15
Langer dan 3 maanden open	32	30

N = 34 (2008) & 27 (2009)

¹⁰ Gezien het geringe aantal vervulde vacatures voor bovenschools directeuren in de afgelopen jaren, en het verschil tussen jaar- en kwartaalcijfers, moeten deze resultaten en deze vergelijking met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.

2.3 Vacatures leraren primair onderwijs

2.3.1 Kernindicatoren

Voor het verzamelen van gegevens over vacatures voor leraren en ondersteunend personeel zijn 1.800 scholen per e-mail uitgenodigd om een internetenquête in te vullen¹¹. Hiervan hebben er 614 gerepsondeerd (34%). De responderende scholen vormen een goede afspiegeling van de populatie voor wat betreft schoolgrootte, denominatie en landdeel. Binnen het speciaal onderwijs¹² is gecorrigeerd voor een onevenredige verdeling naar mate van stedelijkheid. Ook de verhouding basisonderwijs – speciaal onderwijs is middels een weging rechtgetrokken.

Op basis van de enquêtegegevens zijn populatieschattingen gemaakt van het aantal vacatures voor leraren (zie Tabel 2.5). Daarnaast is het aantal vacatures berekend gerelateerd aan de werkgelegenheid. Hierbij is onderscheid gemaakt naar schooltype, regio en mate van stedelijkheid, denominatie en schoolgrootte (zie tabellenbijlage primair onderwijs).

In het derde kwartaal van 2009 zijn ruim 2.600 vacatures voor leraren ontstaan. Het ging hierbij om 1.955 fte. Ruim 3.600 vacatures zijn in het derde kwartaal 2009 vervuld, en een klein aantal (135) is vervallen. Hieruit blijkt dat een deel van de vacatures die in het derde kwartaal is vervuld, al in de maanden hiervoor – het tweede of misschien eerste kwartaal van 2009 – is ontstaan. Ditzelfde, eerder ontstane vacatures die pas in het derde kwartaal worden vervuld, zagen we ook na de zomer van het voorgaande schooljaar terug.

Tabel 2.5 Populatieschatting van vacatures voor leraren po (3e kwartaal 2009)

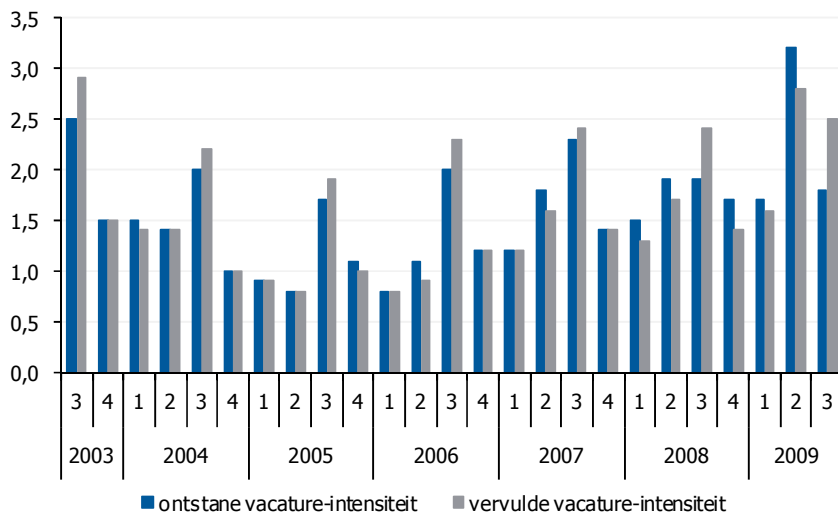
	Aantal	Fte	Percentage werkgelegenheid
Ontstane vacatures	2.621	1.955	1,8
Vervulde vacatures	3.659	2.729	2,5
Vervallen vacatures	135	77	0,1
Openstaande vacatures	556	416	0,4

Kijken we naar de ontwikkeling van het aantal vacatures en de vacature-intensiteit, dan vallen twee dingen op. Ten eerste blijkt dat er in het derde kwartaal van 2009 relatief minder vacatures zijn ontstaan dan in het derde kwartaal van 2008, en relatief meer vacatures zijn vervuld (Figuur 2.3). Belangrijker is echter de constatering dat in het derde kwartaal van 2009 minder vacatures zijn ontstaan dan in het tweede kwartaal en relatief veel vacatures zijn vervuld. Het verschil tussen de ontstane en vervulde vacature-intensiteit was dan ook nog nooit zo groot als in het derde kwartaal van 2009. De voornaamste verklaring hiervoor is dat veel scholen al voor de zomervakantie leraren zijn gaan werven voor het nieuwe schooljaar. De piek in het aantal ontstane vacatures zien we daardoor dit jaar in het tweede kwartaal en niet in het derde, zoals tot 2007 duidelijk het geval was.

¹¹ Aan scholen is de mogelijkheid geboden om de enquête schriftelijk in te vullen.

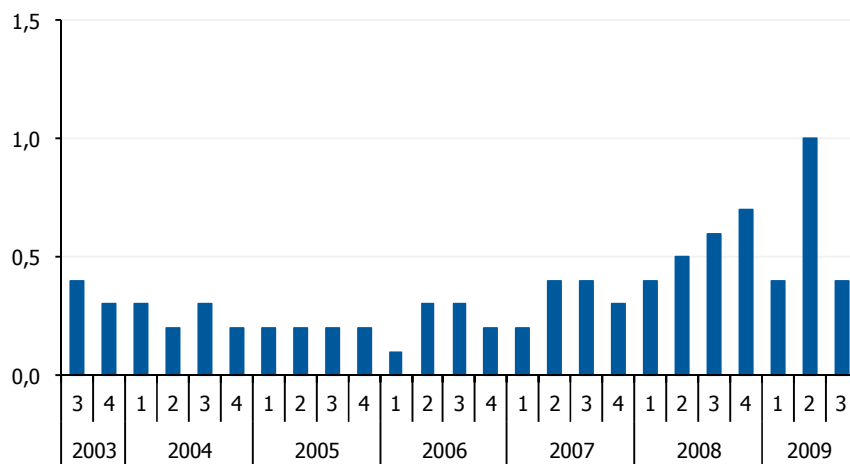
¹² Bij de analyse delen we speciaal basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs in bij het speciaal onderwijs.

Figuur 2.3 *Ontstane en vervulde vacature-intensiteiten leraren po, naar kwartaal (%), 2003 – 2009)*

Het aantal openstaande vacatures voor leraren in het primair onderwijs is laag vergeleken met dezelfde periode vorig schooljaar. In 2008 waren er op 30 september nog 590 voltijdvacatures (fte) voor leraren onvervuld, terwijl het aantal openstaande voltijdvacatures eind september 2009 stond op 416. Met uitzondering van het tweede kwartaal lijkt het aantal openstaande vacatures dit jaar structureel lager te gaan liggen dan 2008 (zie Figuur 2.4).

Figuur 2.4 *Openstaande vacature-intensiteiten leraren po, naar kwartaal (%), 2003 – 2009)*

Het overgrote deel van de vacatures in het derde kwartaal betreft reguliere banen. Ruim drie kwart van alle *ontstane* vacatures en *openstaande* vacatures in het po is regulier. In het basisonderwijs betreft dit voor 1.300 fte aan ontstane en 230 fte aan openstaande reguliere vacatures. In vergelijking met vorig jaar is het aandeel vervangingsvacatures licht afgenomen.

Tabel 2.6 Reguliere en vervangingsvacatures leraren po naar schooltype (populatieschatting in fte)

		Regulier	Vervanging	Totaal
Basisonderwijs (Bo)	Ontstane vacatures	1.300	467	1.767
	Openstaande vacatures	230	86	317
Speciaal (basis) onderwijs (S(b)o)	Ontstane vacatures	173	14	187
	Openstaande vacatures	97	3	100
Totaal primair onderwijs (po)	Ontstane vacatures	1.473	482	1.955
	Openstaande vacatures	327	89	416

Evenals voorgaande jaren betreft het grootste deel van de ontstane vacatures in het po vacatures voor groepsleraren (87%, Tabel 2.7). Binnen het speciaal onderwijs zijn relatief veel vacatures voor vakleraren ontstaan (12%).

Tabel 2.7 Ontstane vacatures voor leraren po naar functiegroep (% , 3e kwartaal 2009)

	Bo	S(b)o	Po
Groepsleerkracht	87	88	87
Vakleerkracht	3	12	4
Begeleiders (IB'er, AB'er, RT'er, etc.)	10	0	9

In het basisonderwijs zijn relatief meer vacatures vervuld dan in het speciaal (basis-) onderwijs (zie Tabel 2.8). In het speciaal (basis)onderwijs stonden aan het eind van het kwartaal relatief meer vacatures open dan in het basisonderwijs. Ook vorig jaar was dat het geval. We kunnen derhalve concluderen dat de spanning op de arbeidsmarkt in het speciaal onderwijs groter is dan in het basisonderwijs.

Tabel 2.8 Vacature-intensiteiten leraren po naar subsector (% , 3e kwartaal 2009)

	Bo	S(b)o	Po
Ontstane vacatures	1,9	1,1	1,8
Vervulde vacatures	2,6	1,9	2,5
Vervallen vacatures	0,1	0,1	0,1
Openstaande vacatures	0,3	0,6	0,4

In het derde kwartaal van 2009 is bij een kwart van de basisscholen ten minste één vacature ontstaan (Tabel 2.9). Dit percentage verschilt nauwelijks met het derde kwartaal van 2007 en 2008 (ruim 26% in beide jaren). Het aandeel scholen waar vacatures aan het eind van het kwartaal openstaan laat een daling zien ten opzichte van het derde kwartaal 2008 (zowel in het basis- als in het speciaal (basis) onderwijs).

Tabel 2.9 Scholen po met vacatures (% , 3e kwartaal 2005 - 2009)

		2005	2006	2007	2008	2009
Bo	Ontstane vacatures	18,4	22,0	24,6	25,1	24,6
	Vervulde vacatures	19,7	23,3	26,7	29,7	30,5
	Openstaande vacatures	2,6	4,2	4,5	7,6	5,0
S(b)o	Ontstane vacatures	40,2	35,1	46,8	43,3	26,2
	Vervulde vacatures	43,3	40,3	41,6	40,4	30,9
	Openstaande vacatures	13,4	12,9	22,1	23,9	17,5
Totaal (po)	Ontstane vacatures	20,3	23,1	26,5	26,6	24,7
	Vervulde vacatures	21,7	24,7	28,0	30,6	30,5
	Openstaande vacatures	3,6	4,9	6,0	9,0	6,0

2.3.2 Spanningsindicatoren

In deze paragraaf komen knelpunten aan bod die zich eventueel hebben voorgedaan bij de vervulling van vacatures. Hierbij wordt gekeken naar de duur dat vacatures openstaan, het aandeel moeilijk vervulbare vacatures en het aantal kandidaten dat zich voor een vacature heeft gemeld. Eerst worden enkele opvallende verschillen tussen scholen besproken.

Verschillen tussen scholen

De spanning op de arbeidsmarkt voor leraren is niet overal even groot. Uit eerder onderzoek is bekend dat er grote regionale verschillen bestaan op de onderwijsarbeidsmarkt en dat er naast tekorten (in de Randstad) ook overschotten voorkomen (in Noord- en Zuid-Nederland). Kijken we naar de verschillen in vacature-intensiteit dan zien we dat dit beeld opnieuw wordt bevestigd. Op scholen in het westen van het land (0,6%) en in grootstedelijke gebieden (0,9%) is de vacature-intensiteit relatief hoog (zie Tabel B1.9 en Tabel B1.10)¹³. Vooral in de vier grote steden (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht) zijn er relatief veel openstaande vacatures. De vacature-intensiteit ligt daar, met 1,2 procent, ruim drie keer zo hoog als het landelijk gemiddelde (zie Tabel B1.15). Dit laatste komt overigens voor een deel doordat 'zwarte' scholen (met veel cumi-leerlingen) meer vacatureproblemen hebben dan 'witte' scholen en deze in de G4 zijn oververtegenwoordigd (zie Tabel B1.13).

Ook naar denominatie zijn er verschillen. Scholen met een bijzondere signatuur¹⁴ hebben relatief gezien de meeste moeite met het vervullen van vacatures. Tussen grote en kleine scholen zijn de verschillen relatief beperkt, althans in het basisonderwijs (zie Tabel B1.12). In het speciaal onderwijs zijn de verschillen groter en zien we bij kleine scholen relatief veel openstaande vacatures. Verder blijkt dat scholen met veel gewichtenleerlingen meer vacatures hebben dan scholen met weinig gewichtenleerlingen (Tabel B1.14)¹⁵.

Knelpunten

Het is opvallend dat, net als in het derde kwartaal 2008, in totaal meer dan één vijfde (21%) van de openstaande vacatures gemiddeld langer dan 3 maanden openstaat (zie Tabel 2.10). Dit betekent dat deze vacatures al in het tweede kwartaal van 2009 (of in ieder geval vóór het derde kwartaal) zijn ontstaan.

¹³ Bijbehorende tabellen zijn te vinden in de bijlage.

¹⁴ Anders dan een openbare, rooms-katholieke, protestants christelijk of algemeen bijzondere signatuur.

¹⁵ Uit een regressieanalyse blijkt dat scholen met een hoog gemiddeld leerlingengewicht meer openstaande vacatures hebben dan scholen met een lager gemiddeld leerlingengewicht. Omdat de eerste groep scholen ook over een grotere formatie beschikt, wijkt de vacature-intensiteit echter niet zo sterk af. Het verschil in vacature-intensiteit tussen beide groepen hangt dan ook vermoedelijk samen met andere factoren (cumi-leerlingen, regio, etc.).

Tabel 2.10 Duur openstaande vacatures (% , 3e kwartaal 2008 - 2009)

	2008	2009
Gemiddeld 1 tot 2 weken open	13	15
Gemiddeld 3 tot 4 weken open	26	32
Gemiddeld tussen 1 en 2 maanden open	25	30
Gemiddeld tussen 2 en 3 maanden open	16	2
Langer dan 3 maanden open	21	21

In het derde kwartaal van 2009 wordt 56 procent van de nog openstaande vacatures als moeilijk vervulbaar beschouwd (Tabel 2.11). In vergelijking met vorig jaar is dit aandeel sterk gedaald; in 2008 werd ruim 80 procent van de vacatures als moeilijk vervulbaar beschouwd.

Tabel 2.11 Mate van vervulbaarheid van nog openstaande vacatures (% , 3e kwartaal 2007 - 2009)

	2007	2008	2009
Moeilijk vervulbaar	50	83	56
Niet moeilijk vervulbaar	50	17	44

Het gemiddeld aantal kandidaten per vervulde vacature ligt binnen het primair onderwijs tussen de zes en de zeven (Tabel 2.12). De meeste kandidaten zijn externen. Binnen het speciaal (basis-) onderwijs ligt het aantal kandidaten lager dan binnen het basisonderwijs, wel komen de kandidaten gemiddeld vaker van buiten de instelling. In vergelijking met vorig jaar, is het aantal kandidaten gelijk gebleven.

Tabel 2.12 Gemiddeld aantal in- en externe kandidaten gemeld per vervulde vacature, naar subsector

	Bo	S(b)o	Po
Interne kandidaten	2,2	0,7	2,0
Externe kandidaten	4,4	5,7	4,6
Totaal aantal kandidaten / vacature	6,6	6,4	6,6

Net als voorgaande jaren zien we dat in het geval van reguliere vacatures, het merendeel van de kandidaten externen betreft. Voor vervangingsvacatures blijken zich twee keer minder kandidaten te melden dan voor reguliere vacatures. We zien een stijging in het aantal kandidaten dat zich meldt voor zowel reguliere als vervangingsvacatures ten opzichte van 2008. In het derde kwartaal van 2008 meldden zich gemiddeld 6,7 kandidaten voor reguliere vacatures en 2,3 kandidaten voor vervangingsvacatures¹⁶.

Tabel 2.13 Gemiddeld aantal kandidaten per vervulde vacature, naar type vacature*

	Regulier	Vervanging
Interne kandidaten	2,1	1,6
Externe kandidaten	5,0	3,2
Totaal aantal kandidaten / vacature	7,2	4,8

* Alleen vervulde vacatures

¹⁶ Arbeidsmarktbarometer po, vo en mbo 2008-2009: Vacatures derde kwartaal 2008. Te raadplegen via www.onderwijsarbeidsmarktbarometer.nl

De meest genoemde noodoplossing voor onvervulde vacatures is de tijdelijke uitbreiding van uren van zittende leraren (29%, Tabel 2.14). Ook het samenvoegen van groepen of het verdelen van leerlingen (26%), het tijdelijk inzetten van een invaller (25%) worden vaak genoemd als gebruikte noodoplossing. Het inzetten van onderwijs- of klassenassistenten wordt, vergeleken met het derde kwartaal 2008, relatief vaker genoemd als oplossing (6% vorig jaar, nu 24%). Gezien het geringe aantal responderende scholen met onvervulde vacatures moeten deze resultaten met enige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.

Tabel 2.14 *Genoemde noodoplossingen voor onvervulde vacatures (% , 3e kwartaal 2009)**

	2009
Tijdelijke uitbreiding uren	29
Groepen samengevoegd/leerlingen verdeeld	26
Tijdelijke inzet invaller	25
Onderwijsassistent/lerarenondersteuner voor de groep	24
(Adjunct-)Directeur voor de klas	17
Intern/ambulant begeleider/RT'er voor de groep	11
Lesuitval: alternatieve opvang	10
Andere maatregelen	12
Aantal onvervulde vacatures	36

** Per vacature konden meer noodoplossingen worden aangegeven. De percentages tellen daarom niet op tot 100%.*

2.4 Vacatures ondersteunend personeel

In deze paragraaf wordt ingegaan op de vacatures voor ondersteunend personeel in het primair onderwijs. We maken hierbij onderscheid tussen onderwijsondersteunend personeel (oop) en organisatie- en beheerspersoneel (obp).

In het derde kwartaal van 2009 zijn ruim 500 vacatures ontstaan voor ondersteunend personeel (258 fte; zie Tabel 2.15). Dit is 1,3 procent van de totale werkgelegenheid voor ondersteuners in het primair onderwijs. Het grootste deel (bijna 62%) hiervan bestond uit vacatures voor onderwijsondersteunend personeel (Tabel 2.17); vorig jaar betrof het grootste deel van de vacatures voor ondersteunend personeel uit vacatures voor organisatie- en beheerspersoneel (bijna 80%).

Tabel 2.15 *Populatieschatting van vacatures voor ondersteunend personeel po (3e kwartaal 2009)*

	Aantal	Fte	Percentage werkgelegenheid
Ontstane vacatures	511	258	1,3
Vervulde vacatures	695	421	2,1
Vervallen vacatures	6	1	0,0
Openstaande vacatures	179	72	0,3

Wanneer de vacature-intensiteiten voor de derde kwartalen voor de afgelopen vier jaar worden vergeleken, valt vooral de daling in *ontstane* vacature-intensiteit vanaf het derde kwartaal 2007 op (Tabel 2.16). Er zijn dus minder vacatures ontstaan, bij gelijkblijvend aantal banen, voor ondersteunend personeel in het primair onderwijs. Wel is de vervulde vacature-intensiteit in het derde kwartaal gestegen ten opzichte van hetzelfde kwartaal in 2008 (Tabel 2.16).

Tabel 2.16 Vacature-intensiteiten ondersteunend personeel naar kwartaal (% , 3e kwartaal 2005 - 2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Ontstane vacatures	1,4	1,6	2,1	1,7	1,3
Vervulde vacatures	1,5	1,5	2,1	1,6	2,1
Vervallen vacatures	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0
Openstaande vacatures	0,2	0,6	0,7	0,8	0,3

In het basisonderwijs betreft het merendeel van de vacatures voor ondersteuning, vacatures voor oop (Tabel 2.17). In het derde kwartaal van 2008 betrof het merendeel van de vacatures voor ondersteunend personeel juist obp¹⁷. Ook in het speciaal (basis)onderwijs betreft het merendeel van de vacatures voor ondersteuning, vacatures voor oop. Een groot deel van deze vervulde vacatures zijn in eerdere kwartalen ontstaan. Van alle openstaande vacatures (po) was bijna de helft voor een conciërge. Dit hangt vermoedelijk samen met de stimuleringsregeling voor conciërges (Tabel B1.17).

Tabel 2.17 Vacatures voor oop en obp naar schooltype (populatieschatting in fte)

		Oop	Obp	Totaal
Bo	Ontstane vacatures	98	72	170
	Vervulde vacatures	136	125	261
	Vervallen vacatures	0	0	0
	Openstaande vacatures	15	11	26
S(b)o	Ontstane vacatures	61	27	88
	Vervulde vacatures	130	31	160
	Vervallen vacatures	0	1	1
	Openstaande vacatures	34	12	46
Totaal (po)	Ontstane vacatures	159	99	258
	Vervulde vacatures	265	156	421
	Vervallen vacatures	0	1	1
	Openstaande vacatures	49	23	72

Vacatures voor ondersteunend personeel welke aan het einde van het derde kwartaal nog openstaan, zijn allen in het derde kwartaal ontstaan. Immers, geen van deze vacatures staan langer dan drie maanden open (Tabel 2.18). Iets meer dan de helft van deze openstaande vacatures staat drie tot vier weken open en acht procent staat tussen de twee en drie maanden open. Verder wordt ongeveer een kwart van de openstaande vacatures als moeilijk vervulbaar beschouwd (Tabel 2.19). De vacatureproblemen zijn hiermee kleiner dan die voor directieleden en leraren.

¹⁷ Arbeidsmarktbarometer po, vo en mbo 2008 – 2009: vacatures derde kwartaal 2008. Te raadplegen via www.onderwijsarbeitsmarktbarometer.nl

Tabel 2.18 Duur openstaande vacatures (% , 3e kwartaal 2009)

	2009
Gemiddeld 1 tot 2 weken open	19
Gemiddeld 3 tot 4 weken open	51
Gemiddeld tussen 1 en 2 maanden open	23
Gemiddeld tussen 2 en 3 maanden open	8
Langer dan 3 maanden open	0

N = 72

Tabel 2.19 Mate van vervulbaarheid van nog openstaande vacatures (% , 3e kwartaal 2009)

	Po
Moeilijk vervulbaar	26
Niet moeilijk vervulbaar	74

Het aantal kandidaten dat solliciteerde naar een vacature voor oop, die uiteindelijk in het derde kwartaal is vervuld, is hoger dan het aantal dat solliciteerde voor een obp-functie (Tabel 2.20). Het aantal kandidaten dat zich meldde voor een vacature voor oop of obp is nagenoeg gelijk voor bo en s(b)o.

Tabel 2.20 Gemiddeld aantal kandidaten gemeld per vervulde vacature, naar subsector*

	Bo	S(b)o	Po
Oop	8,1	7,3	7,7
Obp	3,8	4,9	4,0
Totaal aantal kandidaten / vacature	6,0	6,9	6,3

* *alleen vervulde vacatures*

3. Voortgezet onderwijs

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op vacatures in het voortgezet onderwijs. Achtereenvolgens worden vacatures voor directiepersoneel, leraren en ondersteunend personeel belicht.

3.2 Vacatures directiepersoneel

3.2.1 Kernindicatoren

Om gegevens te verzamelen over vacatures voor directiepersoneel, zijn 185 schoolbesturen benaderd om de vragenlijst in te vullen over de vacatures binnen hun bestuur. Van de 185 aangeschreven besturen hebben er 101 gerespondeerd (55%). Deze besturen vormen een goede afspiegeling van de totale populatie, wat betreft de verdeling naar regio, denominatie, bestuursgrootte en mate van stedelijkheid¹⁸.

Op basis van de enquêtegegevens zijn *populatieschattingen* gemaakt voor verschillende indicatoren in het derde kwartaal. Deze indicatoren zijn het aantal ontstane vacatures, vervulde vacatures, vervallen vacatures en vacatures die nog openstaan aan het eind van het kwartaal (alle indicatoren in aantallen en fte; zie Tabel 3.1). In totaal zijn in het derde kwartaal van 2009 in het voortgezet onderwijs 77 vacatures voor directiepersoneel ontstaan, met een totale omvang van 73 fte. Het aantal vervulde vacatures ligt hoger (respectievelijk 97; 93 fte).

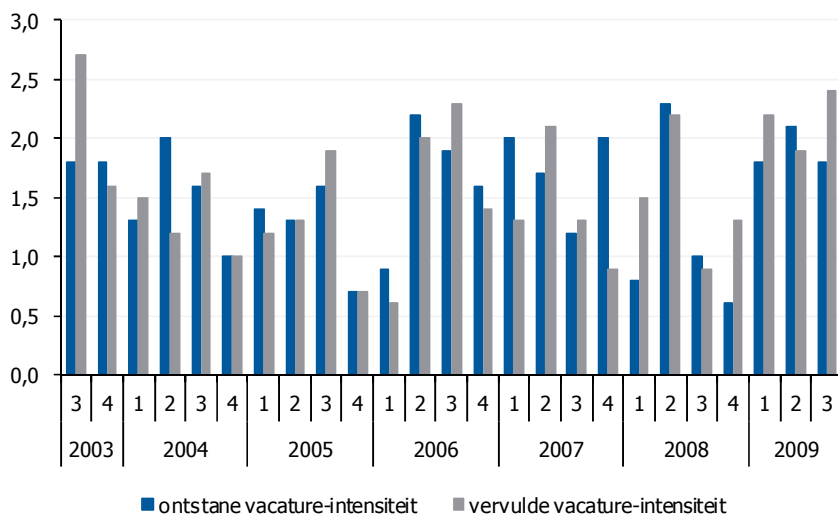
Tabel 3.1 *Populatieschatting van vacatures directie vo (3e kwartaal 2009)*

	Aantal	Fte	Percentage werkgelegenheid
Ontstane vacatures	77	73	1,8
Vervulde vacatures	97	93	2,4
Vervallen vacatures	0	0	0,0
Openstaande vacatures	54	54	1,4

Evenals voor het primair onderwijs, kunnen deze gegevens worden afgezet tegen de totale werkgelegenheid voor directiepersoneel in het voortgezet onderwijs. In Figuur 3.1 staan deze zogeheten vacature-intensiteiten vanaf het schooljaar 2003-2004 weergegeven. Ten opzichte van het derde kwartaal 2008 is een toename te zien in zowel de *ontstane vacature-intensiteit* als in de *vervulde vacature-intensiteit*. De daling in *vervulde vacature-intensiteit* die in 2006 is ingezet, zet dan ook niet door.

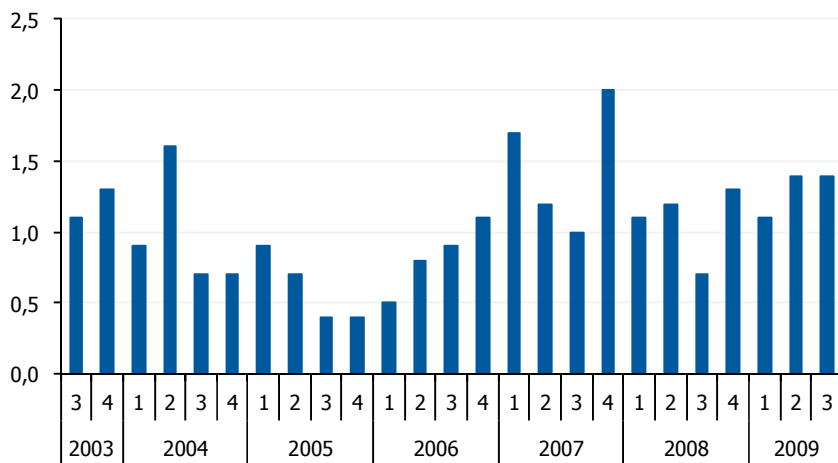
¹⁸ Besturen die zowel scholen voor primair onderwijs als scholen voor voortgezet onderwijs onder hun hoede hebben, zijn benaderd voor het voortgezet onderwijs.

Figuur 3.1 Ontstane en vervulde vacature-intensiteiten directie vo, naar kwartaal (%), 2003 – 2009

De openstaande vacature-intensiteit is in het derde kwartaal van 2009 hoger dan in hetzelfde kwartaal in voorgaande jaren (Figuur 3.2). Wanneer we een vergelijking maken binnen het *jaar* 2009, zien we een dalende ontstane, stijgende vervulde en gelijkblijvende openstaande vacature-intensiteit ten opzichte van het tweede kwartaal. Verder kunnen we constateren dat de vacature-intensiteit in het derde kwartaal van 2008 relatief laag is in vergelijking tot 2007 en 2009.

Figuur 3.2 Openstaande vacature-intensiteiten directie vo, naar kwartaal (%), 2003 – 2009

3.2.2 Spanningsindicatoren

Ook in de vragenlijst voor besturen in het voortgezet onderwijs is naar een aantal verdiepende indicatoren over vacatures gevraagd. Bijna een derde van de openstaande vacatures voor directiepersoneel, staat tussen de één tot twee maanden open; een kwart zelfs langer dan 3 maanden (Tabel 3.2). Vorig jaar lag dit aandeel langdurig openstaande vacatures iets hoger (circa 33%).

De helft van de openstaande vacatures wordt als moeilijk vervulbaar beschouwd (Tabel 3.3). Ten opzichte van vorig jaar is het aandeel moeilijk vervulbare vacatures iets gedaald. Vergeleken met de openstaande vacatures voor directiepersoneel in het po, is dit aandeel moeilijk vervulbare vacatures lager (zie ook Tabel 2.3). Gezien het geringe aantal vacatures voor directiepersoneel in het voortgezet onderwijs zullen verdere uitsplitsingen in het jaarrapport over het hele schooljaar (najaar 2010) belicht worden.

Tabel 3.2 Duur openstaande vacatures directie vo (%), 3e kwartaal 2009)

	2009
Gemiddeld 1 tot 2 weken open	19
Gemiddeld 3 tot 4 weken open	19
Gemiddeld tussen 1 en 2 maanden open	31
Gemiddeld tussen 2 en 3 maanden open	6
Langer dan 3 maanden open	25

Tabel 3.3 Mate van vervulbaarheid van nog openstaande vacatures (%), 3e kwartaal 2008 - 2009)

	2008	2009
Moeilijk vervulbaar	63	50
Niet moeilijk vervulbaar	37	50

3.3 Vacatures leraren voortgezet onderwijs

3.3.1 Kernindicatoren

Alle 648 vo-scholen zijn benaderd voor het invullen van de enquête over vacatures voor leraren in het voortgezet onderwijs. Van deze scholen hebben 221 scholen gerespondeerd (34%). Deze respondenten zijn een goede afspiegeling van de populatie voor wat betreft de verdeling naar stedelijkheid, denominatie, leerlingenaantal, schoolsoort, landsdeel en gemeenteomvang.

Op basis van de enquêtegegevens zijn populatieschattingen berekend voor het totaal aantal ontstane, vervulde, vervallen en openstaande vacatures voor leraren in het voortgezet onderwijs in het derde kwartaal van 2009¹⁹. In Tabel 3.4 zijn de populatieschattingen weergegeven naar aantal en omvang van de vacatures. Ook zijn de intensiteiten weergegeven, waarbij de omvang van de vacatures is gerelateerd aan de werkgelegenheid. Over de gehele linie is sprake van een verdere daling ten opzichte van het derde kwartaal van 2008, met uitzondering van de vervulde vacatures.

Tabel 3.4 Populatieschatting van vacatures leraren vo (3e kwartaal 2009)

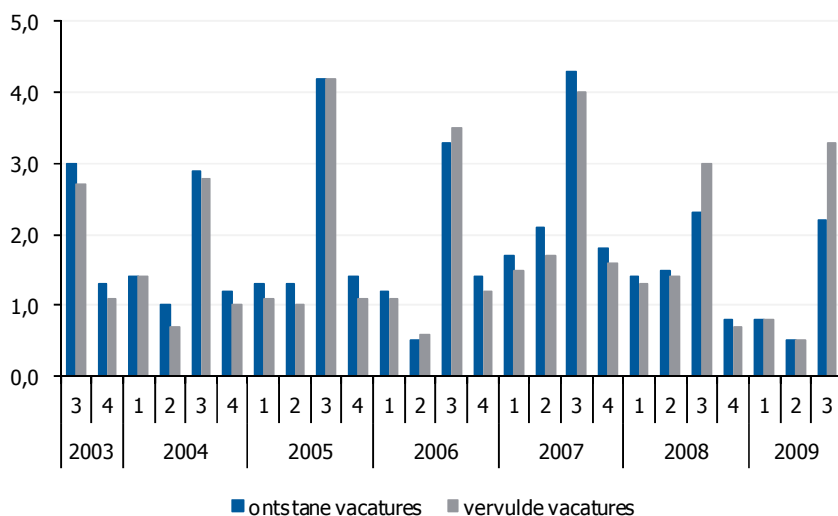
	Aantal	Fte	Percentage werkgelegenheid
Ontstane vacatures	2.144	1.343	2,2
Vervulde vacatures	3.080	1.974	3,3
Vervallen vacatures	39	21	0,0
Openstaande vacatures	412	235	0,4

¹⁹ Als een respondent de enquête maar voor één bepaalde vestiging heeft ingevuld, zijn de antwoorden opgehoogd naar de hele school. De totale respons is opgehoogd naar de gehele populatie vo-scholen.

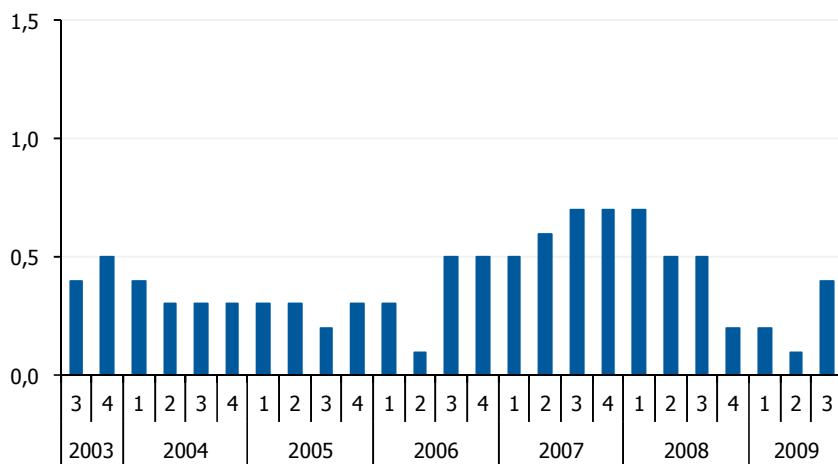
Het aantal ontstane vacatures bedraagt 2.144 met een omvang van 1.343 fte. Het aantal vervulde vacatures is in aantal en omvang groter dan de ontstane vacatures. Hieruit kunnen we afleiden dat er in het derde kwartaal ook vacatures zijn vervuld die eerder zijn ontstaan. Eenzelfde beeld was ook in het derde kwartaal van 2008 te zien. In het derde kwartaal van 2009 is het verschil tussen ontstane en vervulde vacatures groter geworden ten opzichte van hetzelfde kwartaal in 2008, omdat het aantal ontstane vacatures is gedaald en het aantal vervulde vacatures is gestegen. Het aantal openstaande vacatures aan het eind van het kwartaal bedroeg vorig jaar nog 509 (300 fte). Dit jaar is het aantal gedaald tot 412 (235 fte).

In Figuur 3.3 zijn de vacature-intensiteiten van het derde kwartaal van de afgelopen zes jaar weergegeven. De ontstane en de openstaande vacature-intensiteit zijn nagenoeg gelijk gebleven, de vervulde vacature-intensiteit is licht gestegen van 3,0 procent naar 3,3 procent. De vervulde vacature-intensiteit is, net als in het derde kwartaal van 2008, groter dan de ontstane vacature-intensiteit.

Figuur 3.3 Ontstane en vervulde vacature-intensiteiten leraren vo, naar kwartaal (% , 2003 – 2009)

Figuur 3.4 Openstaande vacature-intensiteiten leraren vo, naar kwartaal (% , 2003 – 2009)

In Tabel 3.5 is de ontwikkeling van het percentage scholen zonder ontstane, vervulde en openstaande vacatures weergegeven, als achtergrondinformatie voor de vacature-ontwikkeling. Hieruit blijkt dat de stijging in het aandeel scholen zonder ontstane en openstaande vacatures ook dit jaar zich verder heeft doorgezet. Opvallend is dat het aandeel scholen zonder ontstane vacatures, net zoals in het voorgaande jaar, hoger is dan het aandeel scholen zonder vervulde vacatures. Dit gegeven komt overeen met de grotere omvang in vervulde vacatures dan in ontstane vacatures (zie Tabel 3.4). Het percentage scholen zonder openstaande vacatures is ook verder gestegen ten opzichte van het derde kwartaal in 2008.

Tabel 3.5 Percentage scholen zonder vacatures leraren vo (% , 3e kwartaal 2005 – 2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Aantal responderende scholen	172	168	150	199	218
Zonder ontstane vacatures	27,9	26,8	32,0	40,7	41,7
Zonder vervulde vacatures	30,2	26,8	32,0	29,1	34,4
Zonder openstaande vacatures	77,9	72,6	59,3	66,7	69,3

3.3.2 Spanningsindicatoren

In Tabel 3.6 zijn de ontstane vacatures opgesplitst in het aandeel reguliere vacatures en het aandeel vervangingsvacatures in het derde kwartaal van de afgelopen vijf jaar. Het beeld dat naar voren komt is dat het aandeel vervangingsvacatures in het derde kwartaal van 2009 verder is gestegen; een ontwikkeling die het voorgaande jaar is ingezet.

Tabel 3.6 Ontstane vacatures naar type vacature (% , 3e kwartaal 2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Reguliere vacatures	77,3	81,7	83,7	76,3	72,7
Vervangingsvacatures	22,4	17,6	16,2	23,7	27,3
Totale ontstane vacatures (respons) in fte	564	527	522	420	472

Naast het type vacature is tevens gevraagd welke graad de ontstane vacature betrof. De uitkomsten zijn weergegeven in Tabel 3.7. Zoals te verwachten, betreft verreweg het merendeel van de vacatures tweedegraads functies (79%). Vorig jaar was 73 procent een tweedegraads vacature.

Tabel 3.7 Populatieschattingen ontstane vacatures naar graad (% , fte, 3e kwartaal 2009)

	Aandeel	Fte*
Eerstegraads vacatures	20,6	277
Tweedegraads vacatures	79,4	1.066

N=110 (86,6% van de respondenten met ontstane vacatures).

In totaal zijn er in het derde kwartaal van 2009, 3.080 vacatures vervuld. Gemiddeld hebben zich 4,2 kandidaten gemeld per vacature, waarvan 0,2 intern en 3,9 extern. In Tabel 3.8 wordt ook het aantal kandidaten dat zich in de vier voorgaande jaren gemiddeld per vacature heeft gemeld weergegeven. Vorig jaar was er een forse daling in het gemiddelde aantal kandidaten. De fluctuaties in het totaal aantal kandidaten worden vooral veroorzaakt door het wisselende aantal externe kandidaten per vacature.

Tabel 3.8 Gemiddeld aantal kandidaten per vervulde vacature (3e kwartaal 2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Aantal interne kandidaten	0,6	0,4	0,4	0,3	0,2
Aantal externe kandidaten	7,5	6,5	6,2	3,1	3,9
Totaal aantal kandidaten per vacature	8,1	6,7	6,6	3,4	4,2

Uit Tabel 3.9 blijkt dat verreweg de meeste nieuw aangestelde docenten zijn aangesteld in schaal LB (90,6%) en maar een klein deel in LC en LD.

Tabel 3.9 Verdeling van het aantal aangestelde kandidaten naar salarisschaal (%), 3e kwartaal 2009

	LB	LC	LD
Aandeel vervulde vacatures	90,6	5,9	3,5
Totaal vervulde vacatures (respons)	644	42	25

In het vervolg van deze paragraaf gaan we in op de knelpunten bij de vervulling van vacatures. We kijken daarbij naar drie indicatoren: de vacatureduur, het aandeel moeilijk vervulbare vacatures en het gemiddeld aantal kandidaten²⁰.

Van de vacatures aan het eind van het derde kwartaal nog openstaan, is 58 procent regulier en 42 procent ter vervanging²¹. Het aandeel vervangingsvacatures ligt hiermee een stuk hoger dan bij de ontstane vacatures (27%). Op grond hiervan kunnen we concluderen dat vervangingsvacatures relatief moeilijker te vervullen zijn dan reguliere vacatures. Naar graadsector zijn de verschillen veel kleiner; circa 84 procent van de openstaande vacatures betreft een tweedegraads vacature.

Kijken we naar de verdeling van nog openstaande vacatures per vak, dan zien we dat op het gebied van talen de meeste openstaande vacatures zijn (Tabel B2.9). Van de nog openstaande vacatures betreft 16 procent een aanstelling voor het vak Nederlands, 8,5 procent is een vacature voor een leraar Engels en 5,5 procent voor een leraar Frans. Wat betreft de exacte vakken zijn leraren wiskunde het schaarst, ruim 7 procent van de nog openstaande vacatures betreft een dergelijke vacature. Het hoge aantal vacatures voor taal vakken en wiskunde zou verklaard kunnen worden door de recente aandacht voor taal en rekenen in de kwaliteitsagenda VO. Hierin is vastgesteld dat de aansluiting tussen de onderwijssectoren en de leerlingenprestaties voor taal en rekenen moeten worden verbeterd.

In de vmbo sectoren (economie, techniek, zorg en welzijn en groen) zijn minder vacatures onvervuld dan in de overige sectoren. Op het vakgebied techniek en zorg en welzijn komen de minste onvervulde vacatures voor. In het vmbo is het tekort aan leraren handel het grootst, ruim 5 procent van alle nog openstaande vacatures betreft een dergelijke vacature.

De duur van deze nog openstaande vacatures is opgenomen in Tabel 3.10. Uit de tabel blijkt dat circa 35 procent van de openstaande vacatures minder dan één maand openstaat en ruim 43 procent één à twee maanden. Het aandeel vacatures dat langer dan 2 maanden²² openstaat, is flink gedaald ten opzichte van vorig jaar (van 41% naar 21%). De duur van de onvervulde vacatures was vorig jaar redelijk gelijk ver-

²⁰ Gezien de geringe respons op de verdeling van nog openstaande vacatures naar vak zijn deze resultaten niet opgenomen in dit rapport.

²¹ Deze vraag is in het derde kwartaal van 2009 toegevoegd waardoor het niet mogelijk is het resultaat te vergelijken met eerdere jaren.

²² Categorie 2 tot 3 maanden plus categorie langer dan 3 maanden samen.

deeld over de categorieën. Dit jaar geldt voor de meeste vacatures (ca. 80%) dat ze minder dan twee maanden openstaan.

Tabel 3.10 Duur openstaande vacatures (3e kwartaal 2008 - 2009)

	2008	2009
1 tot 2 weken open op 30 september	19	19
3 tot 4 weken open op 30 september	17	16
1 tot 2 maanden open op 30 september	23	43
2 tot 3 maanden open op 30 september	24	14
Langer dan 3 maanden open op 30 september	17	7

N=66 (99% van de respondenten met openstaande vacatures).

Van deze openstaande vacatures wordt 75 procent moeilijk vervulbaar geacht (Tabel 3.11). Vorig jaar werd 74 procent van de openstaande vacatures als moeilijk vervulbaar aangemerkt. Hierbij moet worden opgemerkt dat dit jaar een andere vraagstelling is gebruikt. In tegenstelling tot vorig jaar is niet voor alle openstaande vacatures gevraagd of het moeilijk vervulbare vacatures zijn, maar of de openstaande vacatures in het algemeen moeilijk te vervullen zijn.

Tabel 3.11 Mate van vervulbaarheid van nog openstaande vacatures (% , 3e kwartaal 2005 – 2009)

	2005	2006	2007	2008	2009		
	Vac	Vac	Vac	Vac	Fte	Vac	Fte
Moeilijk vervulbaar	58,1	64,4	87,6	70,9	74,3	79,0	75,0
Niet moeilijk vervulbaar	41,9	35,6	12,4	29,1	25,7	21,0	25,0
Aantal openstaande vacatures / fte	61	90	103	133	78	138	79

**N=66 (99% van de respondenten met openstaande vacatures).*

Verreweg de meest genoemde noodoplossing voor onvervulde vacatures is de tijdelijke uitbreiding van de uren onder het zittend personeel; 76 procent van de respondenten noemt deze noodoplossing (Tabel 3.12). Vorig jaar was dit ook de meest genoemde noodoplossing. De minst genoemde noodoplossingen zijn lesuitval waarbij leerlingen een alternatieve opvang krijgen en zelfwerkzaamheid van leerlingen.

Tabel 3.12 *Genoemde noodoplossingen voor onvervulde vacatures (% , 3e kwartaal 2005 – 2009)*

	2005	2006	2007	2008	2009*
Tijdelijke uitbreiding uren door zittend personeel	47	67	45	69	76
Invaluren	37	9	12	31	28
Uren over klassen verdelen	35	33	27	26	19
Lesuitval: leerlingen krijgen deze uren vrij	27	24	35	26	23
Lesuitval: leerlingen krijgen alternatieve opvang	19	12	16	12	14
Zelfwerkzaamheid van leerlingen	6	16	16	22	14
Anders	49	52	27	22	17
Niet van toepassing	-	-	-	-	9
Totaal aantal onvervulde vacatures (respons)	51	58	90	128	138

**Omdat scholen meerdere antwoordmogelijkheden kunnen aankruisen telt het totaal niet op tot 100%*

N=66 (99%)

3.4 Vacatures ondersteunend personeel

3.4.1 Kernindicatoren

Naast directie en onderwijzend personeel is ook onderzoek gedaan naar het aantal vacatures voor ondersteunend personeel. Deze categorie omvat zowel onderwijsondersteunend als organisatie- en beheerspersoneel. Ook voor deze categorie is er gebruik gemaakt van populatieschattingen om het totaal aantal ontstane, vervulde, vervallen en openstaande vacatures in het derde kwartaal van 2009 te berekenen.

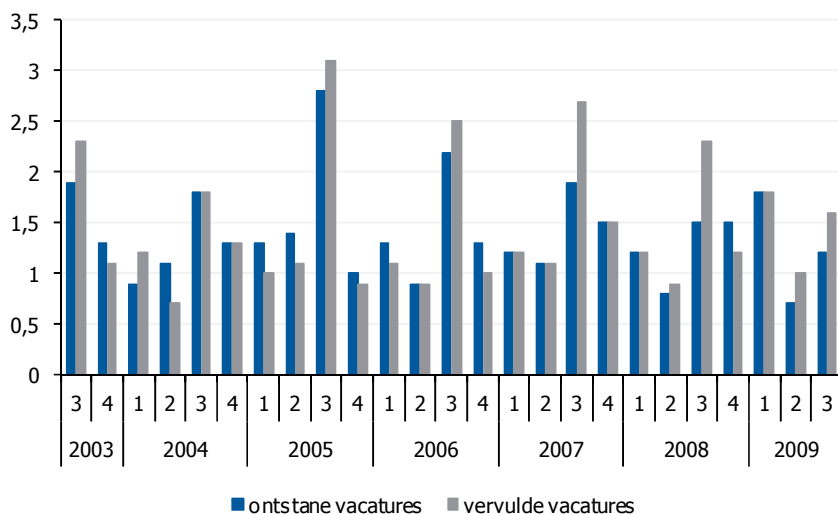
In Tabel 3.13 zijn de populatieschattingen weergegeven naar aantal en omvang van de vacatures. Het aantal ontstane vacatures is 366 (219 fte) en het aantal vervulde vacatures is 453 (293) in het derde kwartaal van 2009. Het aantal en de omvang van zowel de ontstane als de vervulde vacatures zijn gedaald ten opzichte van hetzelfde kwartaal in 2008. Net als in het derde kwartaal van 2008, is ook in het derde kwartaal van 2009 het aantal vervulde vacatures hoger dan het aantal ontstane vacatures. Het aantal openstaande vacatures aan het eind van het kwartaal is in 2009 gestegen ten opzichte van het derde kwartaal in 2008, van 62 tot 96 (51 fte) vacatures.

Tabel 3.13 *Populatieschatting vacatures voor ondersteunend personeel in het vo (3e kwartaal 2009)*

	Aantal	Fte	Percentage werkgelegenheid
Ontstane vacatures	366	219	1,2
Vervulde vacatures	453	293	1,6
Vervallen vacatures	0	0	0,0
Openstaande vacatures	96	51	0,3

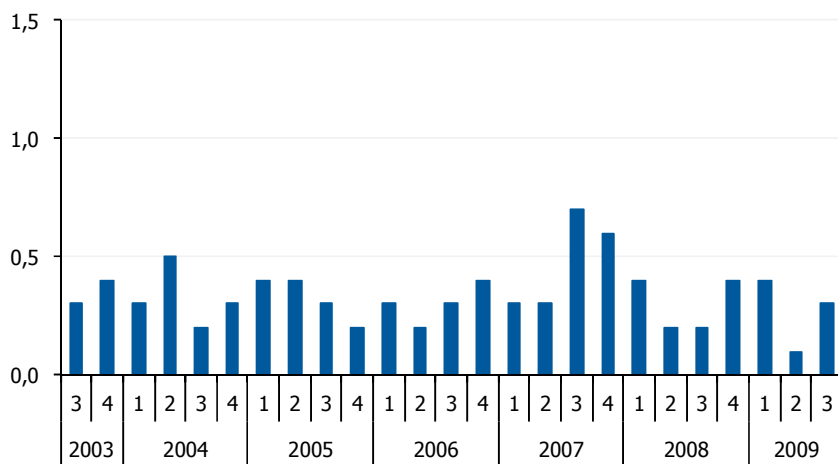
Figuur 3.5 geeft de ontwikkeling van de ontstane en vervuld vacature-intensiteiten voor het ondersteunend personeel weer voor het derde kwartaal van de afgelopen zes jaar. De dalende trend in ontstane en vervulde vacature-intensiteiten, die sinds 2005 is ingezet, met uitzondering van 2007, heeft zich dit jaar doorgezet. Het verschil tussen de ontstane en de vervulde vacature-intensiteit is dit jaar kleiner geworden ten opzichte van vorig jaar.

Figuur 3.5 Ontstane en vervulde vacature-intensiteiten ondersteunend personeel (% , 2004-2009)

De openstaande vacature-intensiteit is licht gestegen ten opzichte van 2008 (Figuur 3.6). De toename in 2007 van de openstaande vacature-intensiteit lijkt dan ook van tijdelijke aard.

Figuur 3.6 Openstaande vacature-intensiteiten voor ondersteunend personeel in het vo (% , 2004-2009)

Het percentage scholen zonder openstaande vacatures voor ondersteunend personeel is over de jaren heen, met uitzondering van 2007, stabiel in het derde kwartaal (Tabel 3.14). Dit is opvallend, aangezien het aantal en de omvang van de openstaande vacatures fors is gestegen in het derde kwartaal van 2009 ten opzichte van hetzelfde kwartaal in 2008. Dit betekent dat openstaande vacatures aan het einde van het derde kwartaal meer geconcentreerd voorkomen dan in 2008. Van de responderende vo scholen heeft 74 procent geen ontstane vacatures, ook heeft 74 procent van de respondenten geen vervulde vacatures. Zowel het percentage vo scholen zonder ontstane vacatures als het percentage zonder vervulde vacatures is hoger dan de percentages in het voorgaande jaar. Dit is in overeenstemming met het aantal ontstane en vervulde vacatures dat gedaald is ten opzichte van vorig jaar.

Tabel 3.14 Scholen zonder vacatures voor ondersteunend personeel vo (% , 3e kwartaal 2005-2009)

	2005	2006	2007	2008	2009
Zonder ontstane vacatures	67	70	67	71	74
Zonder vervulde vacatures	65	66	59	68	74
Zonder openstaande vacatures	92	92	84	92	91

Ten aanzien van onderwijsondersteunend personeel gaf 40 procent van de respondenten aan dat openstaande vacatures moeilijk vervulbaar zijn, ten aanzien van organisatie- en beheerspersoneel gaf 29 procent van de respondenten aan dat openstaande vacatures moeilijk vervulbaar zijn²³. Toch staan, in vergelijking met leraren in het voortgezet onderwijs, ook de meeste vacatures voor ondersteunend personeel (42 %) tussen de één a twee maanden open. 94 Procent van de vacatures in ondersteunend personeel staat minder dan twee maanden open. Deze resultaten moeten echter voorzichtig worden geïnterpreteerd omdat het gaat om een gering aantal respondenten.

²³ Deze resultaten zijn niet met vorig jaar te vergelijken omdat vorig jaar voor alle vacatures werd gevraagd of het moeilijk vervulbare vacatures zijn en dit jaar in het algemeen of de openstaande vacatures moeilijk vervulbaar zijn.

4. Middelbaar beroepsonderwijs

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op vacatures in het mbo en volwasseneneducatie. Achtereenvolgens worden vacatures voor directiepersoneel, docenten en ondersteunend personeel belicht.

4.2 Vacatures directiepersoneel

4.2.1 Kernindicatoren

In de mbo-sector zijn net als voorgaande jaren 70 instellingen uitgenodigd om mee te werken aan het onderzoek. Naast roc's zijn ook aoc's en vakscholen benaderd. De vragenlijst is door 27 instellingen (39% respons) ingevuld. Alle respondenten hebben gegevens verstrekt over de hele instelling. Gezien de geringe aantallen moeten de uitkomsten uiterst voorzichtig worden geïnterpreteerd.

In Tabel 4.1 is de populatieschatting voor directiepersoneel af te lezen. In het derde kwartaal van 2009 zijn er 60 vacatures voor directieleden ontstaan in het mbo²⁴. Iets minder dan de helft van de ontstane vacatures is vervuld. Er zijn geen vacatures vervallen, waardoor het aantal nog openstaande vacatures dit kwartaal op 35 uitkomt. In 2008 zijn er in hetzelfde kwartaal 8 vacatures ontstaan, 15 vacatures vervuld en stonden er nog 5 vacatures open aan het eind van het kwartaal. Het aantal ontstane en het aantal nog openstaande aan het eind van het kwartaal zijn beduidend hoger dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar.

Tabel 4.1 Populatieschatting vacatures voor directiepersoneel mbo (3e kwartaal 2009)

	Aantal	Fte	Percentage werkgelegenheid
Ontstane vacatures	60	57	11,0
Vervulde vacatures	26	24	4,7
Vervallen vacatures	0	0	0,0
Openstaande vacatures	35	33	6,4

Het verschil in vacatureaantallen tussen 2008 en 2009 strookt met de bevindingen getoond in Tabel 4.2. In deze tabel is het aandeel instellingen weergegeven dat in kwartaal 3 van de afgelopen 4 jaar *geen* vacatures had. In 2009 is het aantal vacatures gestegen en er zijn meer instellingen met vacatures. Vorig jaar gaf bijna 90 procent van de responderende instellingen aan geen ontstane vacatures te hebben, dit jaar is dat afgenomen tot 67 procent van de respons. Ook het aantal instellingen met nog openstaande vacatures aan het eind van het kwartaal is ten opzichte van vorig jaar groter. Aan het eind van het derde kwartaal van 2008 had 10 procent van de respondenten nog vacante functies, dit jaar is dat aandeel toegenomen tot bijna 20 procent.

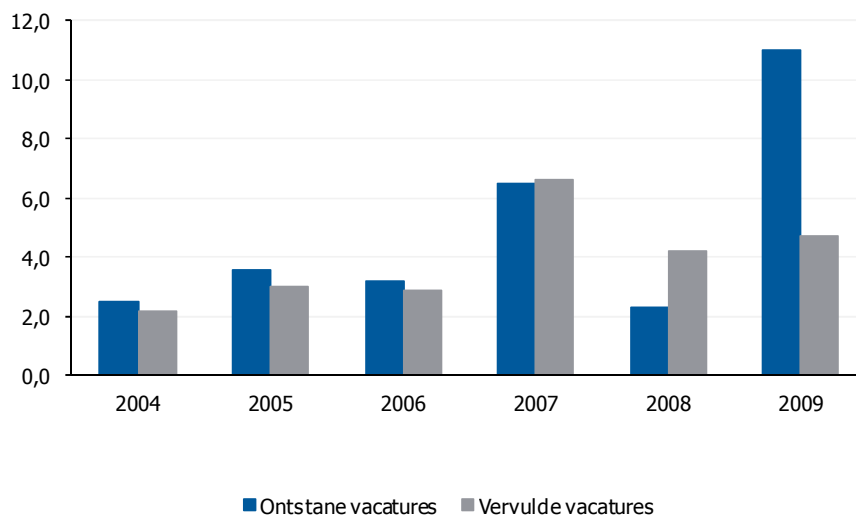
²⁴ Wegens een ophanden zijnde reorganisatie zijn er bij ROC Amsterdam erg veel vacatures ontstaan en nog openstaand aan het eind van het kwartaal. ROC Amsterdam heeft in het derde kwartaal van 2008 niet gerespondeerd waardoor het niet mogelijk is om de vacature-aantallen te vergelijken.

Tabel 4.2 Instellingen zonder vacatures directiepersoneel mbo (% , 3e kwartaal 2006-2009)

	2006	2007	2008	2009
Zonder ontstane vacatures	79	68	90	67
Zonder vervulde vacatures	74	68	75	71
Zonder openstaande vacatures	81	85	90	81

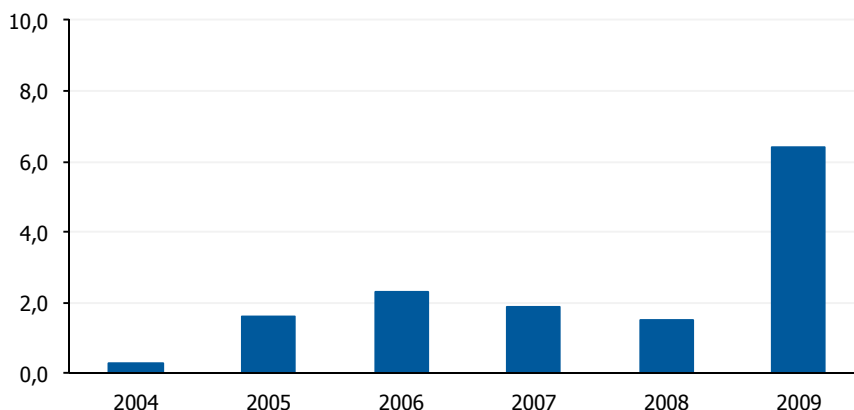
In 2007 en 2008 zijn er meer vacatures vervuld dan ontstaan, terwijl dit jaar een groot deel van de ontstane vacatures nog open staat aan het eind van het kwartaal (Figuur 4.1 en Figuur 4.2)

Figuur 4.1 Ontstane en vervulde vacature-intensiteiten directie mbo (% , 3e kwartaal 2004-2009)

De grote toename van de vacature-intensiteiten van ontstane en nog openstaande vacatures is het meest in het oog springend. Na een toename van het aantal ontstane vacatures in 2007 en een afname in 2008 is er in 2009 wederom sprake van een uitschieter in deze vacaturecategorie. Ook is het opvallend dat de intensiteit van de nog openstaande vacatures dit jaar hoger is dan de intensiteit van vervulde vacatures.

Figuur 4.2 Openstaande vacature-intensiteiten directie mbo (% , 3e kwartaal 2004-2009)

4.2.2 Spanningsindicatoren

Respondenten met nog openstaande vacatures uit eerdere kwartalen of met vacatures die ontstaan zijn in het derde kwartaal van 2009, gaven aan dat er zich per vacature gemiddeld 5 kandidaten hebben gemeld²⁵. Net zoals vorig jaar zijn dit alleen vacatures voor reguliere functies. Van alle nog openstaande vacatures aan het eind van het kwartaal is 67 procent betiteld als 'moeilijk vervulbaar', het merendeel van deze vacatures, drie kwart, stond open sinds juli of augustus (1 à 2 maanden). In het derde kwartaal van 2008 stonden de nog openstaande directievacatures over het algemeen langer open; tussen de 2 en 3 maanden.

4.3 Vacatures docenten

4.3.1 Kernindicatoren

Van alle 70 verstuurde vragenlijsten zijn er 29 (41%), aangaande het docentgedeelte, volledig ingevuld retour gezonden. In Tabel 4.3 zijn de geschatte populatieaantallen en intensiteiten voor ontstane, vervulde, vervallen en nog openstaande vacatures gepresenteerd.

Tabel 4.3 Populatieschatting vacatures voor docenten mbo (3e kwartaal 2009)

	Aantal	Fte	Percentage werkgelegenheid
Ontstane vacatures	655	456	1,7
Vervulde vacatures	612	421	1,5
Vervallen vacatures	30	20	0,1
Openstaande vacatures	193	137	0,5

In het derde kwartaal van 2009 zijn er 655 vacatures voor docenten ontstaan, met een omvang van 456 fte. Ondanks dat er een aantal vacatures vervallen is, staan er aan het eind van het kwartaal nog 193 vacatures open. Vorig jaar, in het derde kwartaal, waren de vacature-aantallen groter dan nu het geval is; toen zijn er 853 vacatures ontstaan en 704 vacatures vervuld.

²⁵ Respons 86%.

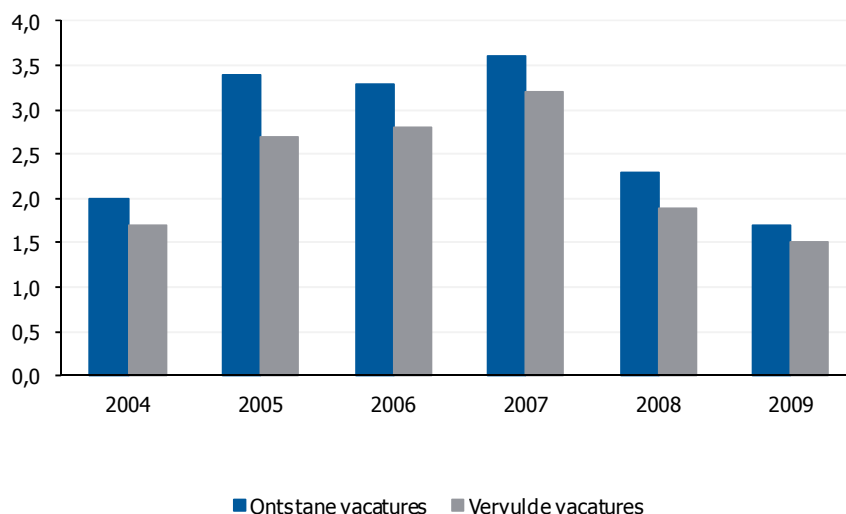
Ondanks een afname van het aantal *vacatures* zijn er, zoals te zien is in Tabel 4.4, meer *instellingen* waar vacatures ontstaan en/of vervuld zijn. In 2008 had 28 procent van de responderende instellingen *geen* vervulde vacatures, in 2009 is dit percentage met bijna 10 procent afgenomen. Het aantal instellingen met nog openstaande vacatures is wel afgenomen in vergelijking met vorig jaar.

Tabel 4.4 *Instellingen zonder vacatures directiepersoneel mbo (% , 3^e kwartaal 2006-2009)*

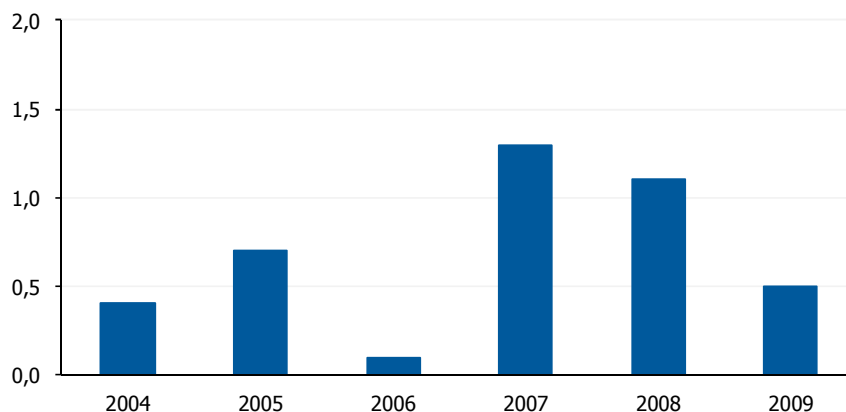
	2006	2007	2008	2009
Zonder ontstane vacatures	21	20	32	28
Zonder vervulde vacatures	18	28	28	19
Zonder openstaande vacatures	37	38	58	69

Figuur 4.3 toont de ontwikkeling van de ontstane en vervulde vacature-intensiteiten van de afgelopen zes jaar. De neergaande vacaturetrend die is ingezet in 2007, zet door. In vergelijking met de overige vacaturecategorieën is de vacature-intensiteit van het aantal vervulde vacatures het minst afgenomen ten opzichte van vorig jaar. Ook de openstaande vacature-intensiteit is sinds 2007 aan het dalen (Figuur 4.4).

Figuur 4.3 *Ontstane en vervulde vacature-intensiteiten docenten mbo (% , 3e kwartaal 2004-2009)*

Figuur 4.4 Openstaande vacature-intensiteiten docenten mbo (% , 3e kwartaal 2004-2009)

4.3.2 Spanningsindicatoren

In het derde kwartaal van 2009 waren er gemiddeld 10 kandidaten²⁶ per docentvacature. In hetzelfde kwartaal vorig jaar kwamen er gemiddeld 7 gegadigden af op vacatures voor docenten in de mbo-sector.

In 2009 zijn de meeste vacatures (30%) ontstaan voor vakken in de gezondheidszorg, dienstverlening en welzijn en de minste vacatures in de groensector (2%). De overige ontstane vacatures bestonden voor 23 procent uit vakken in de volwasseneneducatie, 26 procent uit vacatures op economisch vakgebied en 19 procent betrof vakken in de technieksector.

De verdeling tussen ontstane reguliere en vervangingsvacatures komt overeen met vorig jaar. In het derde kwartaal van 2008 betrof 73 procent van de ontstane vacatures een reguliere functie (N=18), dit jaar is dat 71 procent (N=19). Aan het eind van het huidige kwartaal blijkt 66 procent van alle nog openstaande vacatures een reguliere vacature te zijn. Uit deze cijfers blijkt, overeenkomstig met voorgaande jaren, dat reguliere vacatures makkelijker vervulbaar zijn dan vervangingsvacatures.

Ondanks dat de vacature-intensiteit van het aantal openstaande vacatures aan het eind van het kwartaal lager ligt dan vorig jaar, blijkt 70 procent van deze vacatures moeilijk vervulbaar te zijn.

Tabel 4.5 Duur openstaande vacatures (% , 3^e kwartaal 2009)

	2009
1 tot 2 weken open op 30 september	0
3 tot 4 weken open op 30 september	3
1 tot 2 maanden open op 30 september	72
2 tot 3 maanden open op 30 september	5
Langer dan 3 maanden open op 30 september	20

Van alle onvervulde vacatures is 80 procent in het huidige kwartaal ontstaan (tussen 1 week en 3 maanden). De meerderheid hiervan stond op het moment van onderzoeken 1 à 2 maanden open. Vorig jaar in hetzelfde kwartaal waren de meeste nog onvervulde vacatures 2 à 3 maanden eerder ontstaan.

²⁶ Respons 91% van de instellingen met nog openstaande vacatures.

In het derde kwartaal van 2009 zijn er minder onvervulde vacatures dan in het derde kwartaal van 2008 het geval was. De meeste openstaande vacatures treffen we aan in de sectoren volwasseneneducatie (incl. vavo) en techniek. In het 3^e kwartaal van 2008 had de sector techniek te maken met de meeste onvervulde vacatures, gevolgd door de sector gezondheid en welzijn.

Net als vorig jaar is gevraagd welke noodoplossingen zijn toegepast om de lesuren van de onvervulde vacatures op te vangen. Vanwege het geringe aantal respondenten dat deze vraag heeft beantwoord, geven de resultaten slechts een grove indicatie. Deze wijzen niet op veranderingen ten opzichte van vorig jaar. Ook dit jaar worden de meeste lessen van vakken waar een vacature voor openstaat, waargenomen door een andere docent (zie Tabel B3.7).

4.4 Vacatures ondersteunend personeel

4.4.1 Kernindicatoren

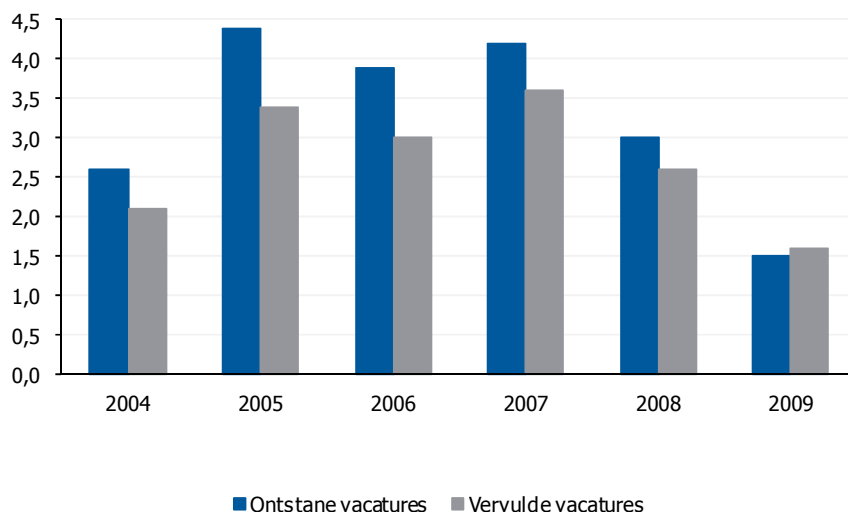
Van de benaderde instellingen hebben er 28 (41% respons) de vragen over ondersteunend personeel ingevuld. In het derde kwartaal van 2009 zijn er 341 vacatures (248 fte) ontstaan, 335 vacatures vervuld en stonden er aan het eind van het kwartaal nog bijna honderd vacatures open.

Tabel 4.6 Populatieschatting vacatures voor ondersteunend personeel mbo (3^e kwartaal 2009)

	Aantal	Fte	Percentage werkgelegenheid
Ontstane vacatures	341	248	1.5
Vervulde vacatures	335	260	1.6
Vervallen vacatures	0	0	0.0
Openstaande vacatures	99	79	0.5

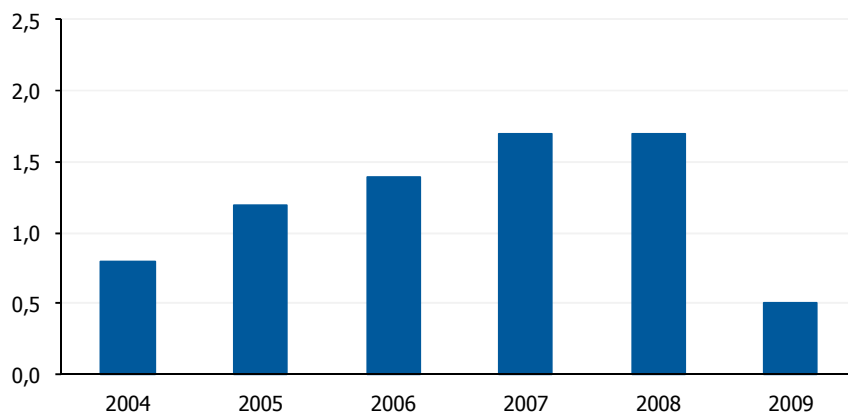
Deze vacature-aantallen zijn, wanneer we vacature-intensiteiten over zes jaar met elkaar vergelijken (Figuur 4.5), vrij laag. De vacature-intensiteit van nog openstaande vacatures bijvoorbeeld is, ten opzichte van het derde kwartaal in 2008, gehalveerd. Opvallend is dat de intensiteit van vervulde vacatures in het derde kwartaal 2009 hoger is dan de ontstane vacature-intensiteit.

Figuur 4.5 Ontstane en vervulde vacature-intensiteiten ondersteunend personeel (% , 3^e kwartaal 2004-2009)

Het resultaat van een relatieve afname van het aantal ontstane vacatures en een relatieve toename van het aantal vervulde vacatures is terug te zien in het lage aantal nog openstaande vacatures aan het eind van het kwartaal (Figuur 4.6). In 2008 bedroeg het aantal nog openstaande vacatures aan het eind van het derde kwartaal 1,7 procent van de totale werkgelegenheid, dit jaar is dat aandeel afgenomen tot 0,5 procent.

Figuur 4.6 Openstaande vacature-intensiteiten ondersteunend personeel (% , 3e kwartaal 2004-2009)

4.4.2 Spanningsindicatoren

Per vacature voor onderwijs ondersteunend personeel hebben zich in het derde kwartaal van 2009 gemiddeld 10 kandidaten gemeld. Vorig jaar reageerden er gemiddeld 12 personen per vacante functie. De ontstane vacatures bestaan voor 80 procent uit reguliere functies en 20 procent uit (langdurige) vervangingsvacatures. Vorig jaar nog is er in hetzelfde kwartaal voor 40 procent aan vervangingsvacatures ontstaan.

Het hoge aandeel (langdurige) vervangingsvacatures van vorig jaar is echter eerder uitzondering dan regel, de huidige 80 procent komt overeen met het aandeel reguliere vacatures in 2006 en het aandeel reguliere vacatures in 2009 onder docenten in de mbo-sector.

Van de nog openstaande onderwijsondersteunende vacatures aan het eind van het kwartaal wordt 10 procent beschouwd als moeilijk vervulbaar. Geen van de nog openstaande vacatures voor onderwijsbeheerspersoneel wordt moeilijk vervulbaar geacht. Vorig jaar waren er wel moeilijk vervulbare vacatures en stonden de vacatures ook vrij lang open. De openstaande vacatures aan het eind van het derde kwartaal van 2009 zijn grotendeels ook in dit kwartaal ontstaan; 70 procent van de vacatures staat op het moment van onderzoek 1 tot 2 maanden open en 7 procent is in een eerder kwartaal ontstaan.

Bijlage 1 Tabellen primair onderwijs

Tabel B1.1 Vacature-aantallen directie po 3e kwartaal (2005 - 2009)

	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte
Ontstaan	324	287	245	176	222	209	367	342	272	229
Vervuld	282	247	158	115	281	256	304	263	308	278
Openstaand	199	183	211	193	179	157	304	277	216	187

Tabel B1.2 Ontstane vacature-intensiteiten directiepersoneel naar kwartaal (% , 2005 - 2009)

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Q3		2,5	1,5	1,9	3,3
Q4		0,9	1,4	1,2	1,6
Q1		1,8	1,1	2,1	2,3
Q2		2,1	2,8	3,8	2,9

Tabel B1.3 Vervulde vacature-intensiteiten directiepersoneel naar kwartaal (% , 2005 - 2009)

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Q3		2,2	1,0	2,3	2,4
Q4		1,3	1,3	1,1	1,3
Q1		1,4	1,4	1,6	2,0
Q2		2,0	1,8	2,3	3,6

Tabel B1.4 Openstaande vacature-intensiteiten directiepersoneel naar kwartaal (% , 2005 - 2009)

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Q3		1,6	1,7	1,4	2,6
Q4		1,2	1,6	1,3	2,2
Q1		1,5	1,3	1,5	2,1
Q2		1,3	2,0	3,0	1,5

Tabel B1.5 Vacature-aantallen leraren po 3e kwartaal (2005 - 2009)

	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte
Ontstaan	2.392	1.662	2.939	2.043	3.082	2.215	2.506	1.901	2.621	1.955
Vervuld	2.565	1.812	3.261	2.283	3.269	2.320	3.234	2.407	3.659	2.729
Openstaand	327	189	478	319	569	348	912	590	556	416

Tabel B1.6 Ontstane vacature-intensiteiten leraren naar kwartaal (% , 2005 - 2009)

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Q3	1,7	2,0	2,3	1,9	1,8
Q4	1,1	1,2	1,4	1,7	
Q1	0,8	1,2	1,5	1,7	
Q2	1,1	1,8	1,9	3,2	

Tabel B1.7 Vervulde vacature-intensiteiten leraren naar kwartaal (% , 2005 - 2009)

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Q3	1,9	2,3	2,4	2,4	2,5
Q4	1,0	1,2	1,4	1,4	
Q1	0,8	1,2	1,3	1,6	
Q2	0,9	1,6	1,7	2,8	

Tabel B1.8 Openstaande vacature-intensiteiten leraren primair onderwijs naar kwartaal (% , 2005 - 2009)

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Q3	0,2	0,3	0,4	0,6	0,4
Q4	0,2	0,2	0,3	0,7	
Q1	0,1	0,2	0,4	0,4	
Q2	0,3	0,4	0,5	1,0	

Tabel B1.9 Vacature-intensiteiten leraren naar regio (% , 3e kwartaal 2009)

	Noord-Nederland	Oost-Nederland	West-Nederland	Zuid-Nederland
Ontstane vacatures	1,2	1,6	2,1	1,6
Vervulde vacatures	1,4	2,5	2,7	2,6
Vervallen vacatures	0,0	0,0	0,1	0,1
Openstaande vacatures	0,1	0,3	0,6	0,2

Tabel B1.10 Vacature-intensiteiten leraren naar stedelijkheid (% , 3e kwartaal 2009)

	Zeer sterk stedelijk	Sterk stedelijk	Matig stedelijk	Weinig stedelijk	Niet stedelijk
Ontstane vacatures	2,5	1,5	1,9	1,9	1,9
Vervulde vacatures	3,1	2,6	2,3	2,3	2,6
Vervallen vacatures	0,1	0,0	0,2	0,2	0,0
Openstaande vacatures	0,9	0,3	0,2	0,2	0,3

Tabel B1.11 Vacature-intensiteiten leraren naar denominatie (% , 3e kwartaal 2009)

	Openbaar	Rooms-katholiek	Protest. christelijk	Algemeen bijzonder	Overig bijzonder
Ontstane vacatures	1,8	1,8	1,9	0,8	3,4
Vervulde vacatures	2,5	2,3	2,5	2,1	4,7
Vervallen vacatures	0,1	0,0	0,0	0,2	0,5
Openstaande vacatures	0,3	0,3	0,4	0,3	1,2

Tabel B1.12 Vacature-intensiteiten leraren naar schoolgrootte* (% , 3e kwartaal 2009)

		Klein	Gemiddeld	Groot
Bo	Ontstane vacatures	1,9	1,9	1,9
	Vervulde vacatures	3,4	2,8	2,4
	Vervallen vacatures	-	0,1	0,0
	Openstaande vacatures	0,3	0,4	0,3
S(b)o	Ontstane vacatures	2,1	0,9	0,5
	Vervulde vacatures	3,4	1,3	1,5
	Vervallen vacatures	-	0,2	0,2
	Openstaande vacatures	1,3	0,6	0,1
Totaal (po)	Ontstane vacatures	2,0	1,7	1,8
	Vervulde vacatures	3,4	2,5	2,3
	Vervallen vacatures	-	0,1	0,1
	Openstaande vacatures	0,6	0,4	0,3

* Klein: minder dan 150 leerlingen; gemiddeld: tussen 150 en 249 leerlingen; groot: 250 of meer leerlingen

Tabel B1.13 Vacature-intensiteiten leraren basisonderwijs naar percentage cumi-leerlingen (% , 3e kwartaal 2009)

	< 5%	5% tot 25%	25% tot 50%	50% of meer
Ontstane vacatures	1,8	1,7	1,0	4,3
Vervulde vacatures	2,3	2,6	1,9	4,8
Vervallen vacatures	0,1	0,0	-	0,1
Openstaande vacatures	0,2	0,2	0,4	1,5

Tabel B1.14 Vacature-intensiteiten leraren basisonderwijs naar percentage gewichtenleerlingen (% , 3e kwartaal 2009)

	Geen	0-10%	10-20%	20-30%	30-40%	40-50%	Meer dan 50%
Ontstane vacatures	2,4	1,7	1,7	1,0	1,5	2,8	4,2
Vervulde vacatures	2,6	2,6	2,0	1,8	3,6	3,9	4,4
Vervallen vacatures	-	0,0	0,2	-	-	-	0,2
Openstaande vacatures	0,6	0,2	0,3	-	0,3	0,5	1,6

Tabel B1.15 Vacature-intensiteiten leraren primair onderwijs naar GSB (% , 3e kwartaal 2009)

	4 grote steden	27 overige steden	Overige gemeenten
Ontstane vacatures	3,1	1,2	1,7
Vervulde vacatures	3,5	2,3	2,4
Vervallen vacatures	0,2	-	0,1
Openstaande vacatures	1,2	0,2	0,3

Tabel B1.16 Vacature-aantallen onderwijsondersteunend personeel po 3e kwartaal (2005 - 2009)

	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte
Ontstaan	560	304	506	330	767	402	639	322	511	258
Vervuld	612	332	466	308	731	397	595	307	695	421
Openstaand	70	51	189	123	263	141	276	156	179	72

Tabel B1.17 Aandeel vacatures voor conciërges binnen het obp in het po (% , 3e kwartaal 2009)

	Conciërges
Ontstane vacatures	62
Vervulde vacatures	73
Vervallen vacatures	0
Openstaande vacatures	48

Tabel B1.18 Aandeel oop binnen totaal oop en obp primair onderwijs (3e kwartaal 2009)

	Bo	S(b)o	Totaal (po)
Ontstane vacatures	58	69	62
Vervulde vacatures	52	81	63
Vervallen vacatures	-	-	-
Openstaande vacatures	58	73	68

Tabel B1.19 Vacature-intensiteiten ondersteunend personeel primair onderwijs naar subsector (% , 3e kwartaal 2009)

	Bo	S(b)o	Totaal (po)
Ontstane vacatures	1,6	0,9	1,3
Vervulde vacatures	2,7	1,5	2,1
Vervallen vacatures	0,0	0,0	0,0
Openstaande vacatures	0,3	0,4	0,3

Bijlage 2 Tabellen voortgezet onderwijs

Tabel B2.1 Vacature-aantallen directie vo 3e kwartaal (2005 - 2009)

	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte
Ontstaan	70	64	77	72	48	46	39	38	77	73
Vervuld	76	73	99	88	55	52	35	34	97	93
Openstaand	17	17	37	34	38	38	28	26	54	54

Tabel B2.2 Ontstane vacature-intensiteiten directiepersoneel vo naar kwartaal (% , 2005 - 2009)

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Q3		1,6	1,9	1,2	1,0
Q4		0,7	1,6	2,0	0,6
Q1		0,9	2,0	0,8	1,8
Q2		2,2	1,7	2,3	2,1

Tabel B2.3 Vervulde vacature-intensiteiten directiepersoneel vo naar kwartaal (% , 2005 - 2009)

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Q3		1,9	2,3	1,3	0,9
Q4		0,7	1,4	0,9	1,3
Q1		0,6	1,3	1,5	2,2
Q2		2,0	2,1	2,2	1,9

Tabel B2.4 Openstaande vacature-intensiteiten directiepersoneel vo naar kwartaal (% , 2005 - 2009)

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Q3		0,4	0,9	1,0	0,7
Q4		0,4	1,1	2,0	1,3
Q1		0,5	1,7	1,1	1,1
Q2		0,8	1,2	1,2	1,4

Tabel B2.5 Vacature-aantallen leraren vo 3e kwartaal (2005 - 2009)

	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte
Ontstaan	4.352	2.542	3.268	1.979	4.204	2.579	2.190	1.419	2.144	1.343
Vervuld	4.355	2.536	3.448	2.067	3.982	2.413	2.764	1.855	3.080	1.974
Openstaand	247	139	432	275	651	405	509	300	412	235

Tabel B2.6 Ontstane vacature-intensiteiten leraren vo naar kwartaal (% , 2005- 2009)

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Q3	4,2	3,3	4,3	2,3	2,2
Q4	1,4	1,4	1,8	0,8	
Q1	1,2	1,7	1,4	0,8	
Q2	0,5	2,1	1,5	0,5	

Tabel B2.7 Vervulde vacature-intensiteiten leraren vo naar kwartaal (% , 2005-2009)

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Q3	4,2	3,5	4,0	3,0	3,3
Q4	1,1	1,2	1,6	0,7	
Q1	1,1	1,5	1,3	0,8	
Q2	0,6	1,7	1,4	0,5	

Tabel B2.8 Openstaande vacature-intensiteiten leraren vo naar kwartaal (% , 2005-2009)

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Q3	0,2	0,5	0,7	0,5	0,4
Q4	0,3	0,5	0,7	0,2	
Q1	0,3	0,5	0,7	0,2	
Q2	0,1	0,6	0,5	0,1	

Tabel B2.9 Nog openstaande vacatures verdeeld naar sector en vak (% , 3e kwartaal 2009)

Vakken	Percentage
Talen:	
Duits	3,6
Engels	8,5
Frans	5,5
Klassieke talen	1,3
Nederlands	16,2
Overige talen	0,0
Kunstvakken en LO:	
Kunstvakken	4,1
Lichamelijke opvoeding	1,3
Overige kunstvakken en Lichamelijk opvoeding	2,3
Maatschappij:	
Aardrijkskunde	1,0
Economie	2,0
Geschiedenis	3,5
Maatschappijleer	5,2
Overig maatschappij	1,3
Exact:	
Algemene Natuur Wetenschappen	0,0
Biologie	2,0
Natuurkunde	4,3
Scheikunde	3,7
Wiskunde	7,4
Overig exact	4,3
Sector vmbo economie:	
Administratie	0,0
Bedrijfseconomie	0,0
Consumptief	0,0
Handel	5,2
Overig sector economie	0,8
Sector vmbo techniek:	
Bouwtechniek	0,6
Electrotechniek	0,0
Installatietechniek	0,0
Metaaltechniek	0,0
Techniek-breed	0,8
Overig sector techniek	0,0
Sector vmbo zorg en welzijn:	
Facilitaire dienstverlening	0,0
Uiterlijke verzorging	0,0
Verpleegkunde	0,0
Zorg en welzijn breed	1,3
Overig sector Zorg en welzijn	1,6
Sector vmbo groen:	
Sector groen	0,0
Onbekend/ weet niet	12,3
Totaal	100,0

N=66 (99% van de respondenten met nog openstaande vacatures).

Tabel B2.10 Vacature-aantallen ondersteunend personeel vo (3e kwartaal 2005-2009)

	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte
Ontstaan	597	417	469	342	457	310	375	251	366	219
Vervuld	664	462	551	394	650	432	566	380	453	293
Openstaand	63	44	62	43	165	116	62	33	96	51

Tabel B2.11 Ontstane vacature-intensiteiten ondersteunend personeel vo naar kwartaal (% , 2005-2009)

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010		
Q3			2,8	2,2	1,9	1,5	1,2
Q4			1,0	1,3	1,5	1,5	
Q1			1,3	1,2	1,2	1,8	
Q2			0,9	1,1	0,8	0,7	

Tabel B2.12 Vervulde vacature-intensiteiten ondersteunend personeel vo naar kwartaal (% , 2005-2009)

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010		
Q3			3,1	2,5	2,7	2,3	1,6
Q4			0,9	1,0	1,5	1,2	
Q1			1,1	1,2	1,2	1,8	
Q2			0,9	1,1	0,9	1,0	

Tabel B2.13 Openstaande vacature-intensiteiten ondersteunend personeel vo naar kwartaal (% , 2005-2009)

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010		
Q3			0,3	0,3	0,7	0,2	0,3
Q4			0,2	0,4	0,6	0,4	
Q1			0,3	0,3	0,4	0,4	
Q2			0,2	0,3	0,2	0,1	

Bijlage 3 Tabellen mbo en volwasseneneducatie

Tabel B3.1 Vacature-aantallen directiepersoneel mbo (3e kwartaal 2005-2009)

	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte
Ontstaan	37	37	35	34	68	65	8	8	60	57
Vervuld	31	31	31	31	68	66	15	15	26	24
Openstaand	19	17	29	25	21	19	5	5	35	33

Tabel B3.2 Vacature-intensiteiten directiepersoneel mbo (% , 3e kwartaal 2005-2009)

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Ontstaan		3,6	3,2	6,5	11,0
Vervuld		3,0	2,9	6,6	4,7
Openstaand		1,6	2,3	1,9	6,4

Tabel B3.3 Vacature-aantallen docenten mbo (3e kwartaal 2005-2009)

	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte
Ontstaan	1.450	891	1.451	852	1.412	961	853	587	655	456
Vervuld	1.195	726	1.247	725	1.370	851	704	500	612	421
Openstaand	273	188	411	256	456	343	355	276	193	137

Tabel B3.4 Vacature-intensiteiten docenten mbo (% , 3e kwartaal 2005-2009)

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Ontstaan		3,4	3,3	3,5	1,7
Vervuld		2,7	2,8	3,1	1,5
Openstaand		0,7	1,0	1,3	0,5

Tabel B3.5 Vacature-aantallen ondersteunend personeel mbo (3e kwartaal 2005-2009)

	2005-2006		2006-2007		2007-2008		2008-2009		2009-2010	
	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte	Aantal	Fte
Ontstaan	803	621	805	583	846	645	489	449	341	248
Vervuld	677	480	656	454	738	564	469	398	335	260
Openstaand	213	175	259	214	291	258	285	263	99	79

Tabel B3.6 Vacature-intensiteiten ondersteunend personeel mbo (% , 3e kwartaal 2005-2009)

	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Ontstaan		4,4	3,9	4,2	1,5
Vervuld		3,4	3,0	3,6	1,6
Openstaand		1,2	1,4	1,7	0,5

Tabel B3.7 Genoemde noodoplossingen voor onvervulde vacatures (% , 3e kwartaal 2008-2009)

	2008	2009
Andere leraar neemt lessen waar	90	80
Lessen worden uitgesteld en later ingehaald	40	20
Een TOA, onderwijsass. of instructeur neemt de lessen waar	20	-
Iemand die niet voldoet aan de benoembaarheids-eisen neemt de lessen waar	10	-
ADV worden opgeschort of verzilverd	10	20
Een stagiair of LIO neemt de lessen waar	10	40
Andere noodoplossing	-	-
Aantal responderende instellingen met onvervulde vacatures	10	5

Omdat per mbo-instelling meerdere oplossingen aangevoerd kunnen worden, telt het geheel niet op tot 100%. N=5. Respons 63% van scholen met openstaande vacatures.